

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 281 (8683)

TRST, petek, 30. novembra 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjem Evropi.

DO TORKA STAVKA PRI BENCINSKIH ČRPALKAH

Giolitti: Nadzorovati proizvodnjo in prodajo bencina in drugih goriv

CIPE bo pripravil ustrezni načrt do konca januarja - Poudarjena vloga ENI

RIM, 29. — Do torka, 4. decembra, bodo po vsej Italiji zaprte bencinske črpalke, ki jih upravljajo člani sindikata FIGISC. Če je prej manjkalo bencina za zasedna vozila, se bo kriza te dni še bolj zaostila. Lastniki bencinskih črpalk namenjajo na tak način opozoriti javno mnenje na krivico, ki jih je prizadela. Zadnji ukrepi za varčevanje s petrolejskimi derivati so dejansko omejili tudi prodajo goriva, posebno bencina. Lastniki črpalk bodo zato imeli manjše dohodke, posebno še zato, ker bodo — kljub zvišanju cene bencina in kurilnega olja — še vedno prejimali prejšnji znesek od prodane litra goriva. Dejansko bodo ves po višek na ceni vnovčili naftni magnati: ti bodo v enem letu zvišali svoje dobičke za približno 350 milijard lir! Ni dvoma, trdijo lastniki bencinskih črpalk, da se je petrolejskim družbam tudi skupek vladnih ukrepov dejansko splačal.

O problemih, ki so že zdavnaj dozorili v italijanski družbi v zvezi s pomanjkanjem energije na splošno, je pred poslansko komisijo za proračun in načrtovanje spregovoril pristojni minister, socialist Antonio Giolitti.

Poudaril je, da je posebni komisiji CIPE bilo naročeno oblikovanje srednjeročnega »petrolejskega in energetskega načrta«. Komisija bi ta načrt morala predložiti vladi do konca januarja 1974. Vlada je komisiji že orisala osnovne smerice, po katerih se mora ravnati. V bistvu gre za določeno potrditev državne petrolejske družbe ENI, za javno nadzorstvo nad nakupi, rafiniranjem in prodajo petrolejskih derivatov, za neposredno mednarodne sporazume med Italijo in državami proizvajalkami nafte.

Giolitti je pri tem povedal, da s tem vlada ne namerava omejiti ali odpraviti prisotnosti mednarodnih petrolejskih družb v Italiji. Tudi okrepitev dejavnosti, proizvajalnih in raziskovalnih, državnega podjetja ENI, v bistvu ne pomeni konkurence, pač pa samo obrambo državnih koristi.

Giolitti je v začetku svojega poročila dejal, da je bilo mogoče predvideti »petrolejsko krizo«, ki so jo znanje politične okoliščine same zaostile. »Gre v bistvu«, je dejal, »za opozorilo, da tudi petrolejska družba ne sme preko določenih meja«.

Državna oblast, je dejal Giolitti, bo morala postopno okrepiti svojo nadzorstvo nad nakupovanjem, čiščenjem in prodajo petroleja, na mednarodni ravni pa se bo zavzela za drugačne odnose med državami, kot je Italija, ki nafte ne proizvaja in dobavljalci. Pri tem je poudaril pomen prvotnih načel ENI, da je treba državam, dobaviteljem nafte, nuditi v zame-ni predvsem tehnično in drugo pomoč za okrepitev njihove gospodarske neodvisnosti.

Za Giolittijem je pred komisijo za proračun nastopil ravnatelj ENI inž. Girotti, ki je najprej odgovoril na nekaj vprašanj poslancev in, med drugim, povedal, da ne izključuje možnosti, da se bo morala tudi Italija poslužiti racionaliranja prodaje bencina.

Glede energetskih virov je Girotti bil mnenja, da bodo raziskave geologov v Padiški inžinirski priredile do odkritja novih nahajališč naravnega plina (metana), obenem pa išče ENI nafto pod morjem.

Naj, mimogrede, omenimo, da razpolaga Italija z malo plavajočih platform za podmorsko vrtanje naftnih vrelcev. Te je svoj čas gradila ladjedelnica v Trstu.

Kar zadeva samo pomanjkanje nafte v Italiji je Girotti povedal, da bo zmanjšanje dobav občutno (v višini 25 od sto) čez nekaj dni, ko bodo v naša pristanišča priplule ladje, ki so odpravile iz Perzijskega zaliva po spremembi znanih omejitvenih ukrepov.

Girotti je še dejal, da je kriza relativno bila nekoliko ublažena zato, ker se nekatere države arabskega sveta niso držale sklepov konference v Kuvaitsu. Med temi predvsem Libija, Iran in Nigerija, ki Italiji nafto redno dobavljajo.

Girotti se je predvsem zavzel za javno nadzorstvo nad rafiniranjem nafte in za določitev kvot petrolejskih proizvodov, ki jih bodo morali naftni industriji nameniti notranjemu trgu in izvozu. Prednost naj imajo koristi Italije in notranjega trga. Mrežo čistilnic v Italiji pa je treba racionalizirati in smotno razdeliti po ozemlju. Pri tem pa mora vlada z ustreznimi ukrepi poskrbeti za varstvo okolja.

Seja komisije za proračun se bo še nadaljevala.

Poslanska zbornica je medtem zaključila razpravo in odobrila zakon o kmetijskih najemninah in zakon o oprostitvi davčnih utaj. Danes pa bo razpravljala, med drugim, tudi

o odloku za anticipirano izplačilo trinajste plače državnim uslužbencem.

Parlament za ureditev vprašanj avtoprevoznikov

RIM, 29. — Ožja komisija parlamenta preučuje tri zakonske osnutke o ustanovitvi poklicnega spiska in ureditve avtoprevoznikov službe v Italiji. Ta ukrep naj bi parlament odobril v najkrajšem času, morda že v soboto, in na ta način preprečil »zaporo« avtoprevoznikov, ki groze, da ne bodo vozili za tri dni prvega decembrskega tedna.

Jugoslovanski predsednik Tito govori na proslavi tridesetletnice zasedanja AVNOJ v Jajcu

GOVOR JUGOSLOVANSKEGA PREDSEDNIKA TITA OB 30-LETNICI ZGODOVINSKE SEJE

Na zasedanju AVNOJ v Jajcu postavljeni temelji nove socialistične Jugoslavije

Veliki poveljni uspehi Jugoslavije so sad zvestobe načelom AVNOJ - Poziv mladini - Pogoji za uresničenje miru in popuščanja v mednarodnih odnosih

(Od našega dopisnika)

JAJCE, 29. — V navzočnosti predsednika republike Tita, preživelih svetnikov drugega zasedanja AVNOJ, delegacije zvezne skupščine, predsedstva SFRJ, socialističnih republik in pokrajin, zastopnikov družbeno - političnih organizacij, JLA, zastopnikov Jajca, vojaških opolnomočenih pri nekdanjem vrhovnem štabu NOV in POJ za časa druge svetovne vojne, tj. Sovjetske zveze in Velike Britanije ter voditeljev diplomatskih misij, akreditiranih v Beogradu, je bila danes v Domu kulture v Jajcu slovesno obeležena 30-letnica zgodovinskega drugega zasedanja AVNOJ, med katerim so bili med drugim sprejeti sklepi slovenskega in hrvaškega narodnega osvobodilnega odbora o priključitvi Primorske, Istre in jadranskih otokov Jugoslaviji.

Po otvoritvenem govoru predsednika zvezne skupščine Mijalka Todorovića, ki je med drugim posebej poudaril, da so se sklepi drugega zasedanja AVNOJ uresničili v zadnjih tridesetih letih v vsestranskem gospodarskem, kulturnem in družbenem razvoju Jugoslavije, je o pomenu drugega zasedanja AVNOJ, o povojnem razvoju Jugoslavije in v nalogah, ki izhajajo iz sklepov drugega zasedanja AVNOJ govoril predsednik republike Tito.

Tito je v svojem govoru med drugim poudaril, da so bili 29. novembra 1943 v Jajcu sprejeti pomembni sklepi o nadaljnji borbi do popolne osvoboditve dežele od okupatorja, o nadaljnjem skupnem življenju enokoprnih narodov in narodnoosvobodilnega odbora o priključitvi Primorske, Istre in jadranskih otokov Jugoslaviji.

ba ne bo omejevala samo na osvoboditev dežele, temveč da gre za globoke socialne spremembe in da se ne bo dovolila vrnitev na stare odnose. V narodnoosvobodilni borbi se je razvil nov jugoslovanski socialistični patriotizem, prežet z duhom internacionalne solidarnosti. Danes se lahko ugotovi, da so bili poslednji izvedeni sklepi drugega zasedanja AVNOJ, kar dokazujejo tudi dosegli rezultati. Jugoslavija, je poudaril Tito, je popolnoma spreminila svoj lik, razvijala se je hitreje kot pred vojno, čeprav je bila v vojni popolnoma uničena in okradena. Tito je s podatki ilustriral povojne uspehe Jugoslavije. Med drugim je navedel, da je gospodarstva proizvodnja dana petkrat večja od proizvodnje leta 1947, industrijska celotna proizvodnja pa je sedemkrat večja, da se je družbeni produkt na prebivalca, čeprav se je število prebivalcev povečalo za 5 milijonov, povečalo za 3,5 krat. Temeljito je se spremenila tudi izobrazbena struktura prebivalstva. Danes ima vsak šest prebivalec nad deset let starosti srednjo, višjo ali visoko izobrazbo, na fakultetah in visokih šolah je lani končalo 31.000 študentov, to je petkrat več kot pred šestdesetimi leti. Z razvojem socialističnega samoupravljanja se je spremenil tudi lik Jugoslovanskega. Mnogočino se večja številica borcev za socializem in samoupravljanje.

V nadaljevanju svojega poročila je Tito govoril o potrebi krepitve Zveze komunistov, o uresničenju njene popolne idejne in akcijske enotnosti, da bi se uspešno nadaljevala borba za krepitve samoupravljanja, za položaj delavskega razreda kot odlične revolucionarne družbene sile. Na drugem zasedanju AVNOJ pred tridesetimi leti so po besedah Tita bila postavljena tudi osnovna načela zunanje politike, to je, da narodji Jugoslavije sami določajo značaj in smer zunanje politike. Takoj po drugem zasedanju AVNOJ se je pričela uspešna borba za mednarodno priznanje narodnoosvobodilnega gibanja in za uveljavitev stališča, da je notranja ureditev Jugoslavije izključno notranja zadeva. V razgovorih z državni in vojaškimi voditelji zavezniških držav in tudi kasneje je Jugoslavija jasno dala vedeti, da ne priznava nobenih interesnih poročil in da ima vsak narod pravico, da sam odloča o svoji usodi. Miroljubna zunanja politika Jugoslavije, njeno dosedanje dosledno zavzemanje za trajen in pravičen mir za načela neodvisnosti in enakopravnosti, njena opredelitev za neuvrščenost, je po besedah Tita, tesno povezana z narodnoosvobodilno borbo in s socialistično revolucijo. To je v skladu z interesi in stremeljenji miroljubnega človeštva in z listino Združenih narodov Tito

je nadalje ugotovil, da se je z zmago nad fašizmom začel proces, ki še traja. Prišlo je do ustanovitve novih socialističnih in novih neodvisnih držav, do krepitve socializma, do razpada kolonializma, do borbe proti imperializmu, hegemonizmu, kolonializmu in rasizmu in vsem vrstam gospodarskega in političnega izkoriščanja. Vse to je potekalo v stalni borbi proti napačnim silam, proti imperializmu in svetovni reakciji, ki se zoperstavlja neizogibnemu zgodovinskemu naprednemu gibanju.

Izkušnje iz narodnoosvobodilne borbe in osvobodilne borbe drugih narodov obvezujejo Jugoslavijo na najširšo mednarodno dejavnost in solidarnost, podporo te pomoči vsemu narodu, ki se bori proti tujim tlačiteljem, kajti s tem Jugoslavija krepi svojo lastno varnost in mednarodni položaj. V tej borbi je nastala in se stalno krepi politika neuvrščenosti kot realna potreba in sila držav, ki so združene v borbi za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in pravičen mir na svetu. Tito je poudaril, da stvarnega popuščanja mednarodne napetosti in trajnega miru ne more biti brez aktivne udeležbe vseh držav in narodov v reševanju preostalih mednarodnih vprašanj, brez odstranitve vseh oblik neenakopravnosti in predvsem brez odstranitve prepada, ki se stalno večja med razvitimi in nerazvitimi področji. Borba mnogih narodov, posebno vietnamskega in kambodžekega, da ne omenimo orožne napada na kolonializma, kar dokazujejo posebno položaj na Blaznem vzhodu, kjer napadna politika Izraela o grozi miru, in npr., da se zmanjša zgodovinska zmaga vietnamskega ljudstva in drugih narodov, ki se vseh zasednih ozemelj in uresničenjem zakonitih pravic arabskega ljudstva Palestine. Jugoslavija je s politiko neuvrščenosti povečala svoj ugled na svetu in s to politiko se utrjuje mednarodni položaj Jugoslavije in varnost in mir na njenih mejah, ki sta neobhodna, da bi se neovirano nadaljevalo veliko delo graditve socialistične samoupravne družbe in uresničenje ideje drugega zasedanja AVNOJ.

Na kraju svojega poročila je Tito opozoril, da se je treba nenehno spominjati na napore, trpljenje in žrtve borcev NOB, ki so se borili in padli za uresničenje bratstva in enotnosti, za svobodo in zmago revolucije in da se mora ljudski smisel in človeški značaj borbe stalno prenašati iz pokolenja na pokolenje. Revolucionarnost v današnjem smislu po besedah Tita pomeni med drugim vztrajno borbo za nadaljnji razvoj samoupravnosocialističnih odnosov, pospešen razvoj proizvodnih sil ob maksimalnem izkoriščanju znanstvenih in tehnoloških dosežkov, vsestranski razvoj človekove osebnosti in njegovih ustvarjalnih sposobnosti, odločno odstranjevanje socialnih razlik in posledic vsakega po njegovih sposobnostih, vsakemu po rezultatih njegovega dela.

To so velike naloge delavskega razreda, posebno mladega pokolenja, kateremu je treba posvetiti veliko pozornost, da bi dostojno lahko nosilo basko revolucije, varovalo in razvijalo pridobitve revolucije. Predsednik Tito je pozval mladino, da vedno varuje in nadalje razvija pridobitve revolucije in izrazi pričevanje, da bo mladina varovala, kar so ustvarili starejši tovariši, v odločno prepričala vsak poskus ogrožanja neodvisnosti Jugoslavije, rusenja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije in nadalje bgačila socialistično revolucijo.

Po govoru Tita je predsednik zvezne skupščine Mijalko Todorović v imenu svetnikov drugega zasedanja, delegacije ZK, predsedstva SFRJ, sveta federacije, socialističnih republik, pokrajin, predsedstva ZK, zvezne konference SZDLJ, Zveze sindikatov Jugoslavije, Zveze borcev, konference za družbeno enotnost žensk, Zveze mladine Jugoslavije, JLA, Zveze rezervnih oficirjev in delegacij mesta Jajca, izročil predsedniku Titu v znak priznanja za njegove služe za uspeh revolucije, za uresničenje bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije, za njegovo borbo za mir, neodvisnost in enakopravnost ter napredek na svetu, zlato plaketo z željo vseh, da ostane dosmrtni predsednik republike Tito se je globoko ganjen zamvalil priznanjem in izražanju željam in črjal, da bo, dokler mu bo mogoče, dal vse od sebe, da naredi vse, kar od njega ljudstvo pričakuje.

Božo Božić

NA SKLEP KAIRSKE VLADE ZARADI NEPOPUSTLJIVOSTI IZRAELCEV

Prekinjena pogajanja med delegacijama Egipta in Izraela na cesti Kairo-Suez

Egipčani zahtevajo, naj supersili prisilita Izrael k spoštovanju sklepov OZN in sporazuma o premirju - Splošen pesimizem v pričakovanju ženevske mirovne konference

KAIRO, 29. — Izraelsko - egiptovska pogajanja na kilometru 101 ceste Kairo — Suez so bila prekinjena na sklep egiptovske vlade. Kairski glasnik je izjavil — kot poroča agencija MEN — da so bila pogajanja prekinjena zaradi zavračanja Izraela, da bi spoštoval en del sporazuma, s katerim je bil napravljen konec četrti arabsko-izraelski vojni. Glasnik je dodal, da bo moral Izrael nositi vso odgovornost za posledice, ki bi lahko nastale zaradi prekinitve pogajanj.

Današnje srečanje med egiptovskimi in izraelskimi častniki (moralo bi biti še večer, vendar so ga odložili za 24 ur) se je začelo pod slabim znamenjem. Ko so se pogajalci že pripravljali, da vstopijo v šotor OZN, se je nedaleč oglasilo orožje. Šlo je za močan spopad, v katerega je posleglo tudi topništvo. Opazovalci OZN so takoj odhiteli na kraj spopada, tako da je orožje kmalu utihnilo. Pogajanja so se nato začela v zelo napetem ozračju ter so trajala samo dobro uro. Na koncu pa so se strani razšle brez vsakršnega zblizanja in brez določitve datuma novega srečanja.

Voditelj egiptovske delegacije general Džemasi je po sestanku izjavil, da je položaj »zelo, zelo slab«. Kmalu nato pa je uradni

šoval sklepov OZN. Glede arabskega vrha moramo tudi zabeležiti komentar kairskega dnevnika »Al Ahram«, ki poudarja važnost sklepov konference, predvsem kar se tiče sklicanja občasnih vrhov, ustanovitve enotnega arabskega vojaškega poveljstva ter skladov za financiranje vojnih stroškov in za propagando. Tudi izraelski list »Yedioth Aharonoth« navaja tajni sklep konference o ustanovitvi vojaškega poveljstva, ki naj bi služil za koordiniranje pošiljanja vojaških enot iz vseh arabskih držav na fronte proti Izraelu.

Sicer pa Izrael zelo negativno ocenjuje sklepe arabskega vrha, ki naj bi potrdil »arabsko nepopustljivost«. Izraelski politični opazovalci poudarjajo, da se je arabska taktika spremenila, da pa cilji ostanejo isti, kar opravičuje najbolj pesimistična pričakovanja glede perspektiv mirovne konference v Ženevi.

Po drugi strani pa so tudi v Izraelu nekoliko »spremenili taktiko«, ne pa končnih ciljev, kot do-

kazuje zaključek zasedanja centralnega komiteja izraelske laburistične stranke. Spor med »jastrebi« (Dajan, Galili in sama Golda Meir) ter »goločibami« (zunajni minister Eban) se je končal s kompromisom, ki pa v ničemer ne spreminja tradicionalnega izraelskega stališča. Zaključni dokument zasedanja je namreč po obliki zmeren, po vsebini pa potrjuje vse izraelske zahteve po aneksiji delov arabskega ozemlja, po prisvojitvi Jeruzalema in proti ustanovitvi palestinske države.

Sporočilo združenja založnikov tiska

RIM, 29. — Zveza založnikov dnevnega časopisa sporoča, da je predsedstvo vlade objavilo svoje sklepe glede dovoljenj za nedeljsko vožnjo tistega oseba, ki skrbi za sestavljanje, tisk in razdeljevanje časopisa.

Ministrstvo za javna dela bo v najkrajšem času sporočilo prefekturalne kriterije za izdajanje dovoljenj. Ker pa je dejansko že prepozno za izpopolnitev vseh ustreznih formalnosti je FIEG povabila vse založniške hiše, agencije in zainteresirana podjetja, naj navežejo neposredne stike s prefekturami oziroma župani zato, da se že v nedeljo zajamči razdelitev tiska. V ta namen, če bi prefekture ne utegnile opraviti vseh formalnosti in pravčasno izdati dovoljenja, naj podjetja samostojno in na lastno odgovornost izdajo dovoljenja svojim uslužbencem. Ta dovoljenja morajo v tej prehodni fazi veljati kot uradna. To je FIEG sporočila tudi predsedstvu vlade in ministrstvu za javna dela.

Isto velja, poudarja v svojem sporočilu FIEG, tudi za prodajalce časopisov, ki gredo sami ponje.

Kopičenje zalog živil v Avstriji

DUNAJ, 29. — Avstrijski mrzlično nakupujejo in kopičijo zaloge živil (predvsem moke, sladkorja, riža), ker so se razširili glasovi o skorajšnjem pomanjkanju živil, kar naj bi bilo posledica energetske krize v državi. Dunajska vlada je ta pojav imenovala »histerijo« in ga priporočila s podobnim valom kopičenja zalog ob znani madžarski krizi leta 1956.

Načrt EGS za boj proti inflaciji

BRUSELJ, 29. — Posebna komisija EGS je pripravila načrt za boj proti inflaciji v Evropi, ki ga je naročila skupščina finančnih ministrov na zadnji seji. Načrt predvideva, med drugim, krčenje proračunskih izdatkov v evropskih državah, nadzorstvo cen, spodbujanje »kamzrovanju« mezdne dinamike in šestmesечно odprtje posebnih kontingentov za nakup kmetijskih pridelkov v državah tretjega sveta.

Sprejema v Rimu ob jugoslovanskem prazniku

RIM, 29. — Ob dnevu republike je veleposlanik v Rimu Mišo Pavičević priredil sprejem, na katerem so bile številne osebnosti političnega, kulturnega in javnega življenja Italije. Med drugim je bila opazna navzočnost bivšega predsednika vlade in znanega demokratskega voditelja Andreotti, člana politbiroja KPI Amendole, admirala Nerea in Baldinija, visokih funkcionarjev italijanskega zunanjega ministrstva in drugih. Jugoslovanski nacionalni praznik je bil slovesno splošljen tudi na sprejemu, ki ga je priredil veleposlanik Jugoslavije pri Vatikanu Stane Kolman. Na sprejemu so bili številni kardinali, diplomati, akreditirani v Vatikanu, in številne druge osebnosti.

PRED DNEVI V LONDONU IN ZUERICHU, VČERAJ V PARIZU

TISKOVNE KONFERENCE PREDSEDNIKA ZANETTIJA

Obrazložitev programa Mednarodne konference o manjšinah

PARIZ, 29. — Agencija ANSA poroča iz Pariza, da je predsednik tržaške pokrajine Michele Zanetti, danes predstavil v Parizu mednarodnemu tisku program mednarodne konference o manjšinah, ki bo v Trstu od 27. do 31. maja prihodnjega leta.

Agencija nadaljuje, da ima konferenca za cilj, da se na znanstveni ravni poglobi pojav manjšin in osamljenih skupnosti, tako da se političnim dejavnikom olajša sprejem rešitev, ki bodo skupnostim zagotovile harmoničen in uravnotežen razvoj.

Michele Zanetti je dejal, da ima tržaška pokrajina neposredne izkušnje, saj živi v deželi slovenskega pomanjkanja javstvin, kar naj bi bilo posledica energetske krize v državi. Dunajska vlada je ta pojav imenovala »histerijo« in ga priporočila s podobnim valom kopičenja zalog ob znani madžarski krizi leta 1956.

Na zasedanju bodo sodelovali predstavniki manjšin iz Zahodne Evrope in Jugoslavije, znanstveniki, ki se ukvarjajo z manjšinami in predstavniki najvidnejših mednarodnih organizacij, kot sta evropski parlament in OZN.

Agencija ANSA zaključuje, da je bila prva tiskovna konferenca pred dnevi v Londonu, nato pa v Ženevi. V prihodnjih dneh bodo po-

«Česnjevi vrti» sinoči v goriskem Verdiju

GORICA, 29. — Čeprav vreme ni bilo najbolj prikladno je prišlo na današnjo prvo gledališko predstavo v letošnji sezoni v Gorici lepa številna udeležencev iz Gorice in okolice. Občinstvo je tako spet dokazalo, kako globoko je vzljubilo Stalno slovensko gledališče. Ta naša gledališka hiša prireja namreč letos že tretje leto zaporedoma enotno organizirano gledališko sezono v javni dvorani, in Verdiejevem gledališču na Korzu.

Igralci, ki so nastopili v »Česnjevem vrtu« znanem orkestru delu Čehova, so nudili občinstvu obilo užitka, saj so ustvarili zares nepozabne like, ki mu bodo še dolgo ostali v spominu. Prepričljivi so bili vsi nastopajoči igralci, ter naj nam bo tako dovoljeno, da jih omenimo vse od kraja, pa naj gre za nosilce naslovnih, kakor tudi nosilce strajških vlog. V »Česnjevem vrtu« so nastopili Mira Sardoč, Lidija Kozličić, goriska rojakinja Bogdana Bratuš, Stane Starešinič, Anton Petje, Ljilj Bogatec, Stane Raztresen, ki je pred kratkim v Trstu počastil 40-letnico svojega gledališkega delovanja, Zlata Rodosko, Alojz Milčič, Miranda Čaharija, Joško Lukeš, Silvo Kobal in Adrijan Rustja. Občinstvo je gledališnikom iz srca ploskalo ob zaključku dejanja in ob sklepu predstave.

POJUTRIŠNEM BOMO PUSTILI AVTO V GARAJI

Izredna služba policijskih organov ob nedeljski splošni zaporu prometa

Visoke globe in zaporne kazni za kršilce vladnega odloka

Eno najzanimivejših vprašanj v zvezi z nedeljsko zaporu prometa je, kako bodo ukrepali policijski organi. Na cestah bodo stalno krožile obhodnice cestne policije, karabinerjev in mestnih redarjev, ki bodo nadzirale, da bi ne vozili avtomobili brez posebnega dovoljenja, ki jih bo tržaška prefektura izdala zelo malo.

Policija, ki bo zasedala vozniška na cesti brez dovoljenja, bo ukrepala tako: sestavila bo zapisnik, ki ga bo poslala prefekturi in bo pismeno pozvala voznika, naj ne odloži pot peš. Na podlagi zapisnika bo nato prefektura izdala kazno od 100.000 do 1.000.000 lir.

Če pa avtomobilist kljub pismenemu pozivu ne bo poslušal policije in bo, takoj ali kasneje, skri-

bil objavljen noben ukrep, ki bi predvidel to možnost. Nobene možnosti ni, da bi policija pri tem vprašanju kaj pustila. Edino v primeru, da bo koga zasedla točno opolnoči ali kako minuto čez ter da bi bil ta zelo blizu doma, mu bodo dovolili, da nadaljuje vožnjo. Omejitev velja za vse primere. Avtomobile torej ne bo mogoče premakniti niti za nekaj metrov, razen na zasebnih dvoriščih in parkirnih prostorih.

Glede druge točke vladnega odloka, ki zadeva voznike in ki omejuje hitrost na 100 km na uro in na 120 km na uro po avtocestah, bo ta začela veljati že jutri. Tudi to nadzorstvo bo policija opravljal na zelo natančno in kogarkoli bodo zadržali pri vožnji s preveliko hitrostjo, bo moral plačati precejšnje globo: od 4.000 do 10.000 lir, če ne bo prekoračil dovoljene hitrosti za več kot 5 km na uro, od 10.000 do 40.000 lir in do 2 mesecev zaporu pa, če bo hitrost večja.

Tudi če mejo ne bodo mogla voziti zasebna vozila. Mejni prehod bodo torej odprli le za avtobuse, taksije, avtomobile diplomatov, taksije in v najnujnejših primerih za vozila Rdečega križa in gasilcev. Avtomobili in motorji bodo sicer lahko prečkali mejo, vendar ne bodo smeli nadležati poti. Jasno je, da velja ta ukrep tudi za tuje državljane.

Odložena konferenca o pomorstvu v Genovi

Vodstvo dežele Ljubljane je sinoči sporočilo, da je sklenilo odložiti vsedržavno konferenco na temo »Za novo pomorsko politiko«, ki je bila najavljena za 1. in 2. december, na ponedeljek, 10. decembra. Kakor smo zabeležili v včerajšnji številki, bo na konferenci govor o vprašanju pomorstva, ladjedelstva in pristanških dejavnosti, ki zadevajo tudi tržaško luko in deželno gospodarstvo nasploh. Konferenca se bosta udeležila tudi deželni odbornik za industrijo in trgovino Stopper in glavni ravnatelj Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče ing. Colautti.

Ljubljanska dežela je sklenila odložiti zasedanje iz dveh razlogov, in sicer zaradi omejitev v prometu in zapore bencinskih črpalk ob praznikih in na ustrezno željo nekaterih strokovnjakov in predstavnikov dežel, ki se bodo udeležili vsedržavne posveta.

Za boljše cestne zveze z deželnimi plažami

Deželna uprava bo zaupala skupini strokovnjakov preučitev sodobnega omrežja novih cest, ki naj bi povezovala lagunsko področje z avtocesto Trst-Videm-Benetke. Strokovnjaki naj bi po mnenju deželnega odbornika za načrtovanje in proračun, ki ga vodi odbornik De Carli, pripravili načrt za sodobno cesto med Palmanovo in Gradežem. Pri tem naj bi upoštevali tako potrebe sodobnega prometa, kakor tudi ekološke zahteve.

loške zahteve in turistični pomen prizadetih krajev ter nove gradnje, ki jih na tem področju predvideva medobinski načrt, ki so ga izdelale občine Tržič, Ronke in Štarančan.

Poziv Kmečke zveze svojim članom

Jutri, v soboto, 1. decembra, bo Kmetijska zadruga ob 15.30 odprla svoje nove obrate na področju Industrijske cone.

Kmečka zveza vabi svoje člane, da se udeležijo za vse kmete vselej slavnosti, ki dokazujejo uspeh združne organizacije.

Tajništvo

Zastopništvo delavcev pri županu in podprefektu

Včeraj sta podprefekt in župan sprejela zastopništvo delavcev industrijske cone, ki so jima obrazložili težave, nastale zaradi primanjčevanja tekočih goriv in nekaterih vrst jastvin. Po mnenju sindikalnega zastopništva je v skladiščih naše pokrajine veliko tekočega goriva, ki ga zaradi spekulacije govorijo, da bi ga zaradi zaloge hranilo v skladiščih in če bo potrebno prisliti lastnike, da kurivo dajo v prosto prodajo. Zastopništvo je tudi protestiralo zaradi primanjčevanja nekaterih živil in zahtevalo, da se okrepijo javne prevozne službe.

Medtem ko je župan dal vrsto konkretnih zagotovil, je podprefekt zagotovil samo generičen poziv zvezi trgovcev, ki sindikalnega zastopništva ni zadovoljil.

Danes zaprti uradi gen. konzulata SFRJ

Uradi generalnega konzulata SFRJ v Trstu bodo danes, 30. novembra, t.l. zaprti zaradi državnega praznika.

POKRAJINA JE VČERAJ ZADOBILA PRAVI ZIMSKI VIDEZ

Težave v prometu zaradi snega ki je pobelil zgornjo okolico

Trbiško cesto so zaprli za teža vozila - Manj jugoslovanskih kupcev v Trstu kot prejšnja leta

Vsa tržaška okolica je včeraj popolnoma spremenila svoje običajne lice. Pokrajino je prekrila debela snežna plast ter ji dala pravi zimski videz. Snežilo je skoraj ves dan.

Prve snežinke so začele nanašati že okrog 10. ure dozdolne in v kratkem je vse višje lege prekrila tenka plast. Sneg se namreč zaradi nizke temperature ni talil - v zornih okoličinah je termometer kazal v zgodnjih urah dve ali tri stopinje nad ničlo, pozneje na se je živo srebro dvignilo do ničle ali pa jo za malenkost presežilo. V prvih popoldanskih urah je začelo snežiti še bolj na gosto in bela plast je postajala vedno debelejša. Zanimivo in za naše kraje dokaj neobičajno dejstvo pa je, da je snežilo v brezvevtrju. Pri nas smo bili zavajeni na to, da spremlja sneženje zateglo tuljenje burje, ki poganja mraz v kosti in kopiči težko prelomne zamete. Tokrat pa je snežilo kot v planinah in je zato tudi videz zasnežene kraške pokrajine bolj spominjal na planinski zasnežen svet. Tako je snežilo do 17.30, ko je snezna odeja merila skoraj deset centimetrov. V večernih urah je narahlo zavel južnik in sneg se je začel počasi taliti.

Snežilo je tudi v mestu, a se sneg zaradi sorazmerno visoke temperature (v mestu je termometer kazal tri stopinje nad ničlo) ni prijel. V popoldanskih urah je sneg spet zavnel dež.

Kot se običajno dogaja ob takšnih vremenskih pogojih, je nepričakovani sneg presenetil neprilivljene avtomobiliste. Po zasneženih cestah se je promet odvijal počasi in marsikje je prišlo do dolgih zastojev. Agenti prometne policije, orožniki, javna varnost, mestni redarji, gasilci in celo poljski čuvaji so bili včeraj ves dan zaposleni z urejevanjem prometa po zasneženih in težko prevoznih cestah. Ves dan je bilo mo-

bilizirano tudi vse osebe cestnih podjetij, ki je čistilo ceste ter trosilo sol in gramoz.

Do večjih ali manjših nevarnosti je prišlo skoraj na vseh cestah. Tu ali tam je bil videti ustavljen avtomobil, ker je lastnik raje nadaljeval pot peš, kot da bi tvegval nesrečo. Bilo pa je tudi veliko nesreč. Na srečo so bile vse le lažje ga značaja in se je vse omejilo na materialno škodo. Najhujše nevarnosti so zabeležili na državni cesti 202 ali Trbiški cesti, ki jo v poznih popoldanskih urah zaradi splošnih plasti strjenega snega v nekaterih bolj strmih predelih zapirajo za promet težkih vozil. Nekaj tednov nazaj ni moglo namreč nadoljavati vožnje pri openski gasilski postaji in so morali prihiteti na pomoč gasilci. Do večjega zavajanja je prišlo po Razkanim hribom, kjer se je zaradi ustavljenih tovornjakov promet odvijal po poljevo, kar je ustvarilo dolge kolone. Nevarnosti so bile tudi na ostrem ovinku državne ceste pod Bazovico. Nekaj zastojev in lažjih nesreč je bilo tudi na vseh pokrajinskih cestah, ki jih je delno povzročila neizkušenost in tudi nespretnost voznikov. Tudi te manjše ceste so u službenici cestnih podjetij posuli s soljo in gramozom. V večernih urah se je stanje skoraj popolnoma normaliziralo, kljub nenevarni brozgi, ki je zamenjala strjeno belo plast po cestah pa je večina zasebnih vozil in vsi avtobusi vozili z ver-

ni. Podobno stanje je vladalo tudi na vseh bližnjih cestah onstran meje. Že v prvih popoldanskih urah so prepuščili in posuli s soljo in peskom glavne ceste kot so Planina - Črni kal, Senožeč - Sežana, Postojna - Rupa in Kozina - Rupa. Posebnih zastojev ni bilo in stanje je skoraj povsem normalizirano, kljub temu pa priporočajo voznikom uporabo zimске voziščne opreme.

Včerajšnji sneg je povzročil še eno nevarnost. Prekrizal je namreč račune številnim jugoslovanskim državljanom, ki so se namenili na izlet ali po nakupe v Trst in druga sosedna mesta v deželi. Obenem je prekrizal račune tudi številnim trgovcem, ki so upali v teh dneh na dober zaslužek. Skratka - letos se ni ponovil pojav velikega navela kupcev iz Jugoslavije, ki smo ga bili vajeni že več let ob priložnosti »mostu« za dan republike. Pred leti se je naše mesto dobesedno napolnilo, tako da v tržaških trgovinah zlepa ni bilo slišati italijanske besede. Sicer pa niso slabe vremenske razmere glavni razlog za upadanje dotoka jugoslovanskih turistov. Težave izvirajo tudi iz bencinske krize ter iz stalnega naraščanja cen, zaradi česar se nakup nekaterih vrst blaga pri nas sploh ne splača več.

Kljub naštetim težavam pa je bil včerajšnji promet na obmejnih prehodih precej živahen. Predvsem je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti veliko več avtobusov kot zasebnih vozil. Samo na obmejnem prehodu pri Fernetičih so jih včeraj naštejali več kot sto, medtem ko je bilo zasebnih avtomobilov okrog 5 tisoč, torej veliko manj kot trejnsja leta. Prečeljen promet so zabeležili tudi na mejnem prehodu pri Škofljah, kjer je prešlo mejo po prvih podatkih od 20 do 30 tisoč ljudi, medtem ko je bil na Pesku promet veliko bolj umirjen.

Lov na testenine

Tudi naše mesto je včeraj kot vse ostale kraje države zajela psihozakupovanja. Ljudje so že v zgodnjih jutranjih urah dobesedno navalili na trgovine z jestvinami ter nakupovali v večjih količinah predvsem testenine. Psihoza je povzročil sklep industrijev, da zavzamejo dobavo testenine, ker bi bili prisiljeni proizvajati testenine z obcutno izgubo, če ne bo mednarodni odbor za nadzorstvo nad cenami odobril ustreznega povišanja cene.

Ponekod so bile pred trgovinami dolge vrste ljudi ter se neogovorno gnetle in prepirale pred vhodom, tako da so morali na primer v veleblagovnici STANDA za nekaj minut celo zapreti trgovino.

SPORAZUM NA DEŽELNI RAVNI

Odslej gledališke predstave praviloma točno ob 20. uri

Odmori bodo krajši - Promet gledališnikov ob nedeljah

Deželni odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Dal Mas je včeraj sklical sestanek predstavnikov gledaliških ustanov iz Furlanije, Julijske krajine, da bi skupno obravnavali vprašanje omejitve v potrošnje električne in druge energije za gledališke predstave. Na seji so predstavniki gledaliških ustanov Teatro Verdi iz Trsta, Teatro stabile di prosa del Friuli-Venezia Giulia, Stalno slovensko gledališče (seje se je za našo ustanovo udeležil ravnatelj Filibert Benedičič), Ente Teatrale Regionale, Ente Manifestazioni artistico - culturali iz Gorice, Teatro Club iz Vidma in Comitato Provinciale per la Prosa iz Pordenona, podpisali skupno listino, ki je bila pozneje izročena generalnemu vladnemu komisarju dr. Di Lorenzu in ki navaja naslednje obveznosti: gledališke predstave v naši deželi se bodo v času omejit-

ve potrošnje energije pričele eno uro pred običajnim urnikom, in sicer praviloma ob 20. uri. Gledališke uprave si bodo prizadevale, da bi posamezne predstave ne trajale več kakor tri ure. V ta namen bodo poskrbele, da se bodo posamezne predstave pričele točno ob določen uri, da bodo odmori čim krajši in da bodo tudi sicer kolikor mogoče skrajšale program. Predstave se bodo pričele še pred 20. uro, ko bodo na sporedu izredno dolga dela ali če bodo nastale spremembe v poslovnem urniku trgovin. Predstavniki gledaliških ustanov pa bomo hkrati priporočali, naj bi pristojne oblasti dovolile ob nedeljah reden promet z vozili za prevažanje igralcev, gledaliških delavcev, scen in ustreznih pripomočkov.

Ukinitve lokalnih vlakov

Krajevna uprava državnih železnic sporoča, da bodo v času od 1. decembra 1973 do 25. maja 1974 na našem ožjem področju ob sobotah ukinitve naslednji vlaki: Cervinjan (odh. 5.30) - Trst (prih. 6.25); Videm (odh. 5.00) - Tržič (prih. 6.13); Opčine (odh. 6.35) - Trst (prih. 7.10); Trst (odh. 17.10) - Portogruaro (prih. 18.52); Trst (odh. 17.53) - Videm (prih. 19.44); Trst (odh. 18.15) - Opčine (prih. 18.47). Ob nedeljah in praznikih bodo ukinitve naslednji vlaki: Portogruaro (odh. 8.16) - Cervinjan (prih. 8.54); Cervinjan (odh. 13.08) - Trst (prih. 13.58); Trst (odh. 6.18) - Portogruaro (prih. 7.47).

V istem razdobju (to je od 1. decembra 1973 do 25. maja 1974) pa bo uprava ob sobotah uvedla krajevni vlak na relaciji Cervinjan - Trst. Vlak bo odhajal iz Cervinjana ob 5.56 in prihajal v Trst ob 6.50. Potniški vlak, ki odhaja ob 18.47 iz Trsta proti Opčinam, se bo ob sobotah ustavljal tudi v Nabrezini.

Repentabski župan pri odborniku Giustu

Deželni odbornik Giust je včeraj sprejel repentabske župana Milha Guština, ki mu je razložil vrsto problemov v zvezi z novim občinskimi regulacijskim načrtom. Župana je spremljal deželni svetovalec Štoka, prisoten pa je bil tudi hr. Marino Koracovec. V daljšem razgovoru je župan Guština govoril o težavah, ki jih prinaša novi regulacijski načrt, ki kateremu je dala sedanjo obliko deželna urbanistična komisija. Zagovarjal je stališče, po katerem naj bi bila dana možnost razširitve vasi domačim lastnikom.

Prisotni so deželnemu odborniku govorili o nujnosti deželnih prispevkov tistim, ki si popravljajo, ozioravno urejujejo stare hiše, in izrazili zaskrbljenost zaradi omejitev, ki jih predvideva Beljejev zakon za kraško področje.

Odbornik Giust je zagotovil, da bo deželni odbornik izdelal zakonski osnutek, po katerem bodo lastniki deželni finančni ugodnosti za popravila in urejevanje starih hiš. Glede regulacijskega načrta pa je dejal, da ni mogoče doseči drugačnjih zadovoljivih rešitev, da bo samo 12 klobas, ki so jih našli v kuhinji, in popeli 4 banane.

PRED POSVETOM V TRSTU

Vpliv drsečih tečajev na mednarodna vplačila

Nastopil bo tudi predstavnik Ljubljanske banke

Kakor smo že napovedali pred dnevi, bo v glavni dvorani tržaške trgovinske zbornice v dnevi 4. in 5. decembra mednarodno posvetovanje na temo: »Mednarodna plačila in drseči tečaj«. Posvetovanja se bo udeležilo več bančnikov in predstavnikov finančnih in gospodarskih krogov iz Italije in tujine. Strokovnjaki bodo podali pet glavnih poročil, in sicer poročila o vplivu drsečih tečajev na poslovanje med gospodarskimi operaterji in bančniki zavodi, na bančno in carinsko poslovanje, na razvoj mednarodnih trgovinskih tokov, na carinsko poslovanje in na kritje rizika v zunanjetrovinskem poslovanju.

Nastopili bodo podpravnatelj zavoda Banca d'Italia dr. R. Ossola, načelnik zunanjetrgovinskega oddelka pri zavodu Banco di Roma dr. A. Gregori, bivši predsednik avstrijske Narodne banke in bivši ministar za finance prof. W. Schmitz, podpravnatelj Ljubljanske banke dr. M. Kandus, načelnik oddelka za raziskave pri zavodu Banca Nazionale del Lavoro dr. B. Brovedani, načelnik tržaške carinarne dr. A. Mastropasqua, predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. R. Caidassi, gospodarski svetovalec pri zavodni Rionione Adriatica di Sicurtà dr. P. Manes in docent bančne tehnike na beneški univerzi »Ca' Foscari« prof. A. Bertoni.

Poziv umetnikom za božično razstavo

Od 22. decembra 1973 do 6. januarja 1974 bo v občinski galeriji božična slikarska razstava, ki jo organizira tržaška občinska uprava. Umetniki, ki nameravajo na tej razstavi sodelovati, naj dostavijo v muzej Revoltella, Ul. Diaz 27,

v dnevi od 5. do 9. decembra od 9. do 17. ure po eno sliko, oziroma kip. Slike ne smejo biti večje od 50 X 60 cm, skulpture 40 X 40, visoke pa 60 cm. Na ozadju slike hernege prilagojena dela mora biti označeno ime umetnika, njegov naslov, morebitna telefonska številka, naslov dela in tudi njegova prodajna cena. Dela, ki ne bodo ustrezala gornjim predpisom in meram, ne bodo sprejeta.

Občinska posvetovalna komisija bo neprekinjeno odločala o izbiri slik za razstavo. Ista komisija bo tudi odločala o nakupu omejenega števila del s sredstvi, ki jih je dala na razpolago Tržaška hranilnica.

V postev pridejo predvsem dela tistih umetnikov, katerih dela niso bila pogostokrat odkupljena na dosedanjih božičnih razstavah. Po končani razstavi bodo slikarji mogli ponovno odnesti svoja razstavljena ali tudi nerazstavljena dela v času od 10. do 31. januarja, v nasprotnem primeru bodo dela ostala v last tržaške občine.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

OTROCI

dnevno posredujemo pošto MIKLAVŽU
Pišite mu in pridni bodite!
Bliza se njegov prihod...

tržaška knjigarna

TRST - ULICA SV. FRANCISKA 20, telefon 61792

GLASBENA MATICA - TRST
Abonmajška koncertna sezona 1973 - 74

V nedeljo, 2. decembra 1973 ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu

PEVSKI ZBOR

JOŽA VLAHOVIČ

iz Zagreba

Dirigent: Emil Cossetto

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418-605) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Repentabska šola

Alojz Gradnik

vabi na proslavo

100-LETNICE

USTANOVITVE ŠOLE

in na proslavo ob poimenovanju po pesniku Alojzu Gradniku, ki bo jutri, 1. decembra ob 17. uri v šolskih prostorih.

Vabimo predvsem vse bivše učence s Cola, iz Dola, Repna, Vogelja in Vrhnovec.

Učiteljsko in Zdrženstvo staršev

KMETIJSKA ZADRUGA iz Trsta

vljudno vabi vse svoje člane, kmetovalce in vse prijatelje združništva na otvoritveni zabavi v industrijski coni v Trstu, ki bo jutri, 1. decembra, ob 15.30 v prostorih novega poslopija (tretja vpadnica v Industrijski coni pri Domlju). Na slovesnosti bodo sodelovali: Pevski zbor Fran Venturini - Domjo

Tržaški oktet
Godba na piralu iz Ricmanj
Upravni odbor bo pekaščem, če se boste odzvali vabilu, ob tem važnem dogodku v življenju in razvoju Kmetijske zadruge.

Izleti

SPDT priredi v dnevi 8. in 9. decembra avtobusni dvodnevni izlet v Istro z ogledom Motovuna, znameniti fresk cerkvice sv. Marije Skrljane pri Beramu, Labina, Pulja, prekrasne obale in rtov južne Istre. Vpisovanje do 1. 12. v Ulici Geppa 9.

Prosveta

Prosvetno društvo Primorec - Trebče obvešča, da bodo danes ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah predvajali zadnji del filma »Bratovščina sinjega galeba«. Prosimo za točnost. Vljudno vabljeni!

Razna obvestila

PD »Kraški dom« - Repentab prireja v občinski kopalnici v Repnu razstavo in prodajo slovenskih knjig in sicer od 1. do 5. decembra t.l. od 19. do 21. ure, v nedeljo 2. decembra, pa od 10. do 12. ure.

Prispevki

Ob dvajseti obletnici smrti Francisa Birse daruje družina 5.000 lir za Dijsko matico.

V počastitev spomina dragoga Zorana Pavliča darujeta Vlasta in Zor. ko Družina 10.000 lir za PD »Slovenec« iz Boršta.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 30. novembra
ANDREJ

Sonce vzide ob 7.24 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.59 - Luna vzide ob 11.13 in zatone ob 21.32.

Jutri, SOBOTA, 1. decembra
MARLIAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5,8 stopinje, najnižja 1,4, ob 19. uri 3 stopinje, zračni pritisk 1004,2 rahlo narašča, veter 4 km vzhodnik, vlaga 86 odst., dežja je padla 5,5 mm, ne bo puhačenja, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,8 stopinje

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 29. novembra se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 5 oseb. UMRLO SO: 60-letni Angelo Gallo, 66-letna Giovanna Milohanovich por. Sabavin, 67-letni Pietro Pouchič, 87-letni Giuseppe Lonza in 54-letna Ada Spangher por. Padovan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41; Pizoli - Cignola, Korzo Italia 14; Prednini, Ul. T. Vercello 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAM, Al. Cammello, Drevored XXX, septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35; Chiari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom

Štiridesetletnica gledališkega dela Staneta Raztresena

France Bevk - Boris Grabnar

KAPLAN MARTIN CEDERMAR

(Dramatizacija romana)

Scena: EDVARD ZAJEC
Kostumi: MARIJA VIDAU
Glasba: IVAN MIGNOZZI
Režija: MARIO URŠIČ

Jutri, 1. decembra ob 20.30 - (izven abonmaja)
Razpored predstav
glej pod rubriko »Gledališča«.

Gledališča

KULTURNI DOM

SSG - Trst

Jutri, 1. decembra ob 20.30 F. Bevk - B. Grabnar »Kaplan Martin Cedermar« - izven abonmaja.

Vstopnice (rezervacije) so na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav.

Sporočamo cenjenemu občinstvu, da smo v skladu z vladnimi ukrepi glede prevoza od 2. decembra dalje anticipirali začetek sobotne predstave »Kaplan Martin Cedermar« od 21. ure na 20.30. Konec predstave ob 22.30.

VERDI

Danes ob 20.30 prva predstava Menottičeve opere »Maria Golovina«. V glavnih solističnih vlogah nastopajo Mariana Niculescu De Santis, Richard Stilwell, Bianca Bernini, Giovanna Fioroni, Angelo Marchiandi in Giuseppe Scalco. Režija Gian Carlo Menotti. Scena in kostumi Pierluigi Samaritani. Novo odsko posvetovalstvo se realizirala delavnice gledališča Trst. Zborovodja Gaetano Riccielli. Orkester in zbor gledališča Verdi, dirigent Christopher Keme.

Predstava je za red A v parterju in ložah ter za red C na galeriji. Pri blagajni gledališča (tel. 31948) se nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

Zaradi stavke prevoznih sredstev bo dana najavljena prva predstava dela Achilla Campanila »Manuele di Teodoro« na sporedu šele jutri, 1. decembra ob 21. uri. Zaradi tega bo sobotna predstava veljala za premierke abonente, za abonente na prvo soboto in za eventualne rezervacije pa bo veljala predstava 7. decembra. Abonenti, ki ne morejo sprejeti teh sprememb ali se želijo udeležiti predstave kateri drug dan, naj se zgledajo pri centralni blagajni v Pasazi Protti (tel. 36372 - 36347) za zamenjavo. Vodstvo Teatra Stabile priporoča v ta namen večerni predstavi v nedeljo 2. decembra in v nedeljo 9. decembra. Obenem se opravičuje abonementom zaradi te nevarnosti. Vseh ponovitev na 12. kar daje vsem možnost, da si predstavno ogledajo.

Kino
La Cappella Underground 19.00 in 21.00 »Cotche«. Režija Jack Lemmon. Igrata Walter Matthau in Felicia Farr. Barvni komični film.
Nationale 16.00 »Una squillo per quattro svitati«. Igra Jane Fonda. Barvni film.
Excelsior 15.30 »Chi ucciderà Charley Varrick?« Barvni film. Preprovano mladini pod 14.

POROČILO ZGONIŠKEGA ŽUPANA

Vprašanje javne razsvetljave v Saležu, Bajti in Koludrovici

Vladni komisar obljubil, da bo posredoval za čimprejšnjo rešitev problema

Na zadnji seji zgoniškega občinskega sveta je župan podal naslednje poročilo o vprašanju javne razsvetljave v Saležu, Bajti in Koludrovici. Ker županovo poročilo navaja razne datume in številke, ga objavljamo v celoti.

«Problem javne razsvetljave v Saležu, Bajti in Koludrovici čaka že dalj časa na ugodno rešitev s strani pristojnih oblasti. Ker to povzroča upravičeno nezadovoljstvo med prizadetimi prebivalstvom, smatra občinska uprava za potrebno, da obrazloži vzroke, zaradi katerih se je vsa stvar tako na dolgo zavlekla, v upanju, da se bo ta problem rešil v najkrajšem času.

Občinska uprava je namenila v ekonomskem planu za javna dela v letu 1967 vsoto 2.500.000 lir za javno razsvetljavo v Saležu, Bajti in v Koludrovici. K tej vsoti je

ZARADI PREPOVEDI PROMETA OB NEDELJAH

Več optimizma med gostilničarji v bližnjih vaseh zgornje okolice

Gostilničarji v repentabski občini so zaprosili avtobusno podjetje «La Carsica» za uvedbo nedeljske avtobusne službe

Če bi še kdo pred leti, ko je postal avtomobil pri nas dokončno dosegljiv skoraj za vse sloje in so tržišče preplavila najrazličnejša Fiatova, Fordova ali druga vozila, namignil, da bo o praznikih vožnja prepovedana, bi takšno mnenje povzročilo začudenje in posmeh. Sedaj, ko je pod silo razmer postala prepoved stvarnost, je ljudi prevzela le velika radovednost, kako se bo ta ukrep izjavil. Dejstvo je, da ni vsaj v bližnji preteklosti noben drugi ukrep ali dogodek vzbudil toliko besed in razprav kakor ravno ta.

Ob vsem tem se počasi bliža prva nedelja — prva preizkušnja — in radovednost ter pričakovanja narasčata. V teh dneh smo lahko zabeležili nekaj neobičajnih pojavov, kot na primer naval ljudi v trgovine s kolesi, izredno povpraševanje v turističnih in avtobusnih agencijah itd. Treba si bo pač tako ali drugače pomagati, pravijo ljudje, in ob tem kujejo načrte. Laže bo vsakega, če tiste, ki prebivajo v mestu, nedeljo bodo nekateri lahko prebrili na skupnem izletu z avtobusi, za ostale so kinodvorane, gostilne ali bari. Prebivalstvo zgornje okolice pa je v glavnem vezano na avtobusne zveze. V prvi vrsti si to vprašanje zastavljajo gostilničarji, ki jim nedeljski gostje pomenijo

Z RODITELJSKEGA SESTANKA NA KATINARI

Skrb za varnost otrok in njihovo dobro vzgojo

Hvale vredna pobuda za nabavo odr

Pretekli ponedeljek je bil na katinarski šoli Frana Milčinskega zelo dobro obiskan roditeljski sestanek. Starši katinarskih učencev so vedno pokazali zanimanje za šolska vprašanja, pomagali reševati nastale probleme in tako prispevali k uspešni razvoju pouka. Tako so tudi ta večer pokazali zanimanje in so se kljub slabemu vremenu tako številno odzvali vabilu učiteljsva.

Na sestanku so razpravljali o raznih problemih. Med najvažnejši jim je bil varnost učencev na poti šole. Katinarsko šolsko poslopje je šole. Katinarsko šolsko poslopje stoji ob glavni cesti, po kateri se razvija ves dan intenziven promet. Zato so starši upravičeno v skrb za varnost svojih otrok. Delegacija Zdrženja staršev je prikazala odzivnim oblastem nevarnost, ki govori učencem ob takem prometu. To so uvideli upravičeno skrb staršev in obljubile, da bodo postavile ustrezne znake, ki bi opozarjali voznike na bližnjo šolo.

Velika pridobitev katinarskih učencev, ki se vozijo v šolo je, da so po prizadevanju šolske uprave prejel brezplačne izkaznice za avtobus. Problem so še lonjski učenci, ki morajo na Katinaro vsak dan po sirmem in slabo vzdrževanem klanecu. Za popravilo in izboljšanja te poti so navzoči starši postavili razne predloge. Občinski svetovalec Stojan Spetič pa jim je zagotovil, da bodo o tem razpravljali na prihodnjem sestanku konzulte. Pa tudi na občini bo prikazal ureditev te poti kot zelo potrebno.

Na sestanku so starši razpravljali tudi o popoldanskem pouku, ki bi bil posebno za višje razrede zelo koristen. O tej želji staršev je bil že seznanjen patronat, v čigar pristojnosti je popoldanska zaposlitev učencev. Patronat je z razumevanjem na to pristal. Ker so pa prav sedaj stopili v veljavo novi omejitveni predpisi glede razsvetljave in kurjave, je zadeva trenutno zastala, vendar starši upajo, da bo tudi ta problem čimprej ugodno rešen.

Na dnevnem redu je bilo še mlakveževanje, ki je postalo na katinarski šoli že tradicija. Za vsako

PRIČEL SE BO JUTRI, V SOBOTO, 1. DECEMBRA

Letošnji Andrejev sejem v znamenju zime in prepovedi vožnje z avtomobili

V nedeljo bo manj gostov iz drugih krajev

Letošnji Andrejevanje bomo v Gorici praznovali v čisto drugačnem vzdušju kot v prejšnjih letih. Praznujemo ga ob prepovedi vožnje osebnih avtomobilov ob nedeljah, v mrazu, ki je nepričakovano pritisnil v teh dneh, če bo včeraj jutraj padajoči sneg ostal tudi v mestu, prekritem z belo odejo.

Vrtljaki, prodajne stojnice kramarjev in zabavišča bodo tudi letos na Travniku, v delu Ulice Roma, v ulicah Oberdan, Boccaccio, v gornjem delu Verdievega korza, v Ulici Petrarca in na Trgu Battisti. Potujoči lastniki zabavišča, ki v sredo dospeli v Gorico in promet v glavnih ulicah se že od vija s precejšnjimi težavami. Zaradi tega je prav že sedaj pustiti doma avtomobil in se posluževati raje mestnega avtobusa.

V okviru Andrejevega sejma bodo tudi letos priredili že običajne razstave. V dvorani Ljudskega doma bo od jutri popoldne do ponedeljka filatelistična in numizmatična razstava, v nedeljo bo tudi deloval poseben poštni urad s posebnim žigom. Na sedežu kmetijskega konzorcija v Ulici Boccaccio bodo priredili razstavo vina (na njej bodo prodajali svoja vina tudi nekateri kmetje iz Steverjan), na dvorišču iste stavbe bo razstava kmetijskih strojev, v drugem prostoru konzorcija pa bo, letos prvič, tudi bogat srečeval, ki so ga prejšnja leta prirejali na pokritem trgu. Novost bo letos motoklasična razstava, ki jo bodo priredili v razstavnem paviljonu Espomene v Ulici Cadorna. Tudi ta razstava, kot ostale zgoraj omenjene, bodo odprta od sodele do ponedeljka. Uradno odprtje razstav bo jutri popoldne.

Logično je, da bo dobil Andrejev sejem letos drugačno obeležje od prejšnjih, posebno zaradi prepovedi kroženja avtomobilov on nedeljah. Prejšnja leta so bile namreč vse goriske ulice tudi do železniške postaje in do Rečce hiše natrpane s parkiranimi avtomobili, katerih lastniki so dospeli iz Trsta, Vidma in drugih krajev naše pokrajine ter iz sosedne Slovenije.

Letos avtomobilov ne bo, zaradi tega bo marsikdo iz drugih krajev prišel v Gorico z vlakom ali z avtobusi. Vsi pa tega ne bodo zmogli, bodisi ker bodo vlaki in avtobusi natrpani, bodisi ker ni v nobenih krajih ob nedeljah zadostnih avtobusov, niti ni vlakov, da bi avtobusna podjetja očistila nedeljsko službo. Jugoslovanski obiskovalci pa bodo morali pustiti svoje avtomobile na parkiriščih onstran meje.

Letos pa bo na Andrejevanju več ljudi iz Gorice, kajti tudi Goricanci ne bodo mogli iz mesta. Kramarji in lastniki zabavišča bodo torej tudi letos prišli na svoj račun.

V ZVEZI Z NAMENOM GRADNJE SOŠKE ELEKTRARNE

Čedalje več glasov proti gradnji hidroelektrarne pri Kobaridu

Ohranili naj bi še enega od zadnjih neokrnjenih predelov v Sloveniji

V «Primorskem dnevniku» smo redno poročali o razpravah glede projekta za gradnjo hidroelektrarne na reki Soči pri Kobaridu. Te razprave trajajo skoraj že deset let in kazalo je, da so tako zagovorniki kot tudi nasprotniki gradnje pojasnili že vse svoje poglavitve argumente, oziroma stališča. Toda polemike so se v zadnjih tednih spet razvele in v javnih razpravah je zaznati nova stališča oziroma pomisleke.

Morda je najprej treba opozoriti, da je investitor objekta, to so «Soške elektrarne» iz Nove Gorice, do dokumentacije precej izpopolnjen ter je pripravljen še na nadaljnje spremembe, da bi ustregel tistim, ki

zatrjujejo, da bi hidroelektrarna ne popravljivo posegla v čudovit svet ob Soči pri Kobaridu. Toda te spremembe v projektu — tolminski občini bi celo priznali del dohodka pred dobjenega s prodajo elektrike iz novega objekta — očitno doslej ni nikogar niso pridobile. Glavni odbor Skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji je, potem ko je imel ponovne pogovore s predstavniki «Soških elektrarn», slovenskega elektro gospodarstva in s projektantom hidroelektrarne ing. Wedamom, povzelo svoje odklonilno stališče.

Proti projektu so se v zadnjih dneh izrekli tudi Glavni odbor Slovenskega združenja društev ter Klub tolminskih študentov v Ljubljani. Od približno 130 udeležencev letne skupštine kluba, se je samo 7 študentov vzdržalo glasovanja, vsi drugi študentje pa so bili proti gradnji hidroelektrarne. Že prej pa so se proti gradnji izrekli Skupnost za varstvo okolja v Sloveniji, Prirodoslovno društvo Slovenije, Urbaništni inštitut Slovenije, Društvo urbanistov Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije, Zavod za ribištvo Slovenije ter Ribiška zveza Slovenije.

Kar zadeva Jove vrline oziroma podrobnosti, ki jih navajajo udeleženci razprave, ki jih vodijo na raznih sestankih in v časnikih, naj najprej omenimo znanstvenika in javnega delavca dr. ing. Franceta Avčina, ki poudarja, da bi bil že sedanjih prispevek hidroelektrarne k razreševanju energetske krize v Sloveniji zelo majhen, leta 2000 pa hidroelektrarna na Slovenijo oziroma Jugoslavijo praktično ne bi nič pomenila. Zaradi ponazoritve tega mnenja navajamo, da bi proizvodnja hidroelektrarne Kobarid znašala okoli 180 milijonov kilovatnih ur elektrike letno, sedanje potrebe denimo samo Primorske pa so približno 700 milijonov kilovatnih ur električne energije na leto. Zdi vnik ter doktor znanosti Jože Trontelj z Inštituta za klinično nevrofiziologijo Kliničnega centra v Ljubljani je proti gradnji zato, ker

DREVI V PRIREDBI MLADINSKEGA KROŽKA

Srečanje z italijanskimi pesniki v dvorani kluba «Simon Gregorčič»

Sodelovali bodo Luciano Morandini, Amedeo Giacomini in Tito Maniaceo

Mladinski krožek Gorica priredi danes zvečer ob 20.30 v dvorani kluba «Simon Gregorčič» na Verdievem korzu srečanje z italijanskimi pesniki Lucianom Morandiniem, Amedeo Giacominiem in Titom Maniaceom. Namen tega srečanja je seznaniti slovensko javnost z italijanskim kulturnim življenjem v naši deželi. Razpravljalo se bo tudi o možnosti sodelovanja z italijanskimi kulturnimi krogi ter o izmenjavi mnenj.

Trije mladi pisatelji poznajo naše narodnostno vprašanje ter bo zato razgovor med prisotnimi in tremi umetniki zelo odprt. Posebno Morandini se zanima za slovenstvo v Italiji; pred kratkim je bil na srečanju Alpe-Adria, kjer je predlagal ustanovitev troječinke, italijanske, slovenske in nemške revije.

MK vabi na to srečanje s tremi italijanskimi umetniki gorško občinstvo, ki se bo lahko seznanilo z italijansko pisateljsko in pesniško ustvarjalnostjo.

Včeraj so gospodinje pokupile vse testenine

Včeraj jutraj v časopisih objavljena vesti, da ne bodo tovarnarji testenin teh prodajali, dokler vlada ne dopoli zvišanje cene kg testenin za najmanj 100 lir, je sprožila pravi naval v trgovine jestvin. Že včeraj jutraj so gospodinje navalele v trgovine in pokupile vse, kar jim je prihajalo pod roko. Kupovale niso le špagetov in makaronov, marveč vse najbolj čudne vrste testenin, kakršnih niso še nikdar imele na mizi.

Razstave

V galeriji «Il Torchio» v Ulici Ma-melli 6 bodo jutri, 1. decembra odprli razstavo goriskega slikarja Benita Munarina. Odprta bo do 15. decembra.

Razna obvestila

V nedeljo 2. decembra ob 17. uri v dvorani prosvetnega društva «Jezero» v Dobrebodu predvajanje filmov, ki so bili posneti preteklo zimo med smučarskim tekmovalcem za športne igre. Predvajanje bo prisostvovali načelnik zimskih športov pri pokrajinskem odboru za mladinske igre Boscarol.

Spregovoril bo občinski odbornik za šport Orlinto Zanier.

Prosveta

Prosvetno društvo «Sovodnje» vabi v nedeljo 2. decembra, ob 17. uri v Kulturni dom vso mladino, prijatelje in člane na predvajanje slovenskega mladinskega barvanega filma «Eravščina sinjega galeba».

Prosvetno društvo «Sovodnje» vabi kot vsako leto na Miklavževanje, ki bo v sredo, 5. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu. Miklavž bo obdaril vse otroke, ki hodijo v otroški vrtec ali osnovno šolo v Sovodnjah. Obenem bo otrokom razdelil še posebno darila.

Kino

Gorice

VERDI 17.00—22.00 «Valdez il mezzosangue». cC. Bronson. Barvni film. KGRZO 17.00—22.00 «Il giorno dello sciacallo». E. Fox in A. Badel. Barvni film. MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Le femme en bleu». L. Massari in M. Piccoli. Barvni film. VITTORIA 17.15—22.00 «Number one». A. Aureli in R. Calderoni. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CENTRALE 16.30—22.00 «Il falso traditore». V. Holden in V. Palmer. Barvni film.

Trzin

AZZURRO 17.30—22.00 «La resa dei conti». Barvni film. EXCELSIOR 16.00—22.00 «La polizia incrimina, la legge assolve». Barvni film. PRINCIPE 17.30—22.00 «Baciamo le mani». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Petrica za pekel», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Prepovedane strasti», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Pred milijon leti», angleški barvni film ob 17.00 in 19.30. FRVACINA Prosto. RENČE «Nepozabni komiki», ameriški film ob 19.00. KANAL Prosto.

Iz goriskega matičnega urada

ROJSTVA: Cristina Olivo, Ksenja Bučinel, Susanna Klavčič, Angela Morretto, Sandro Curzola, Monica Daga. SMRTI: upokojenka 87-letna Grazia Gallas vd. Polan, gospodinja 80-letna Caterina Marega.

Navodila prefekture glede omejitev motornega prometa od nedelje dalje

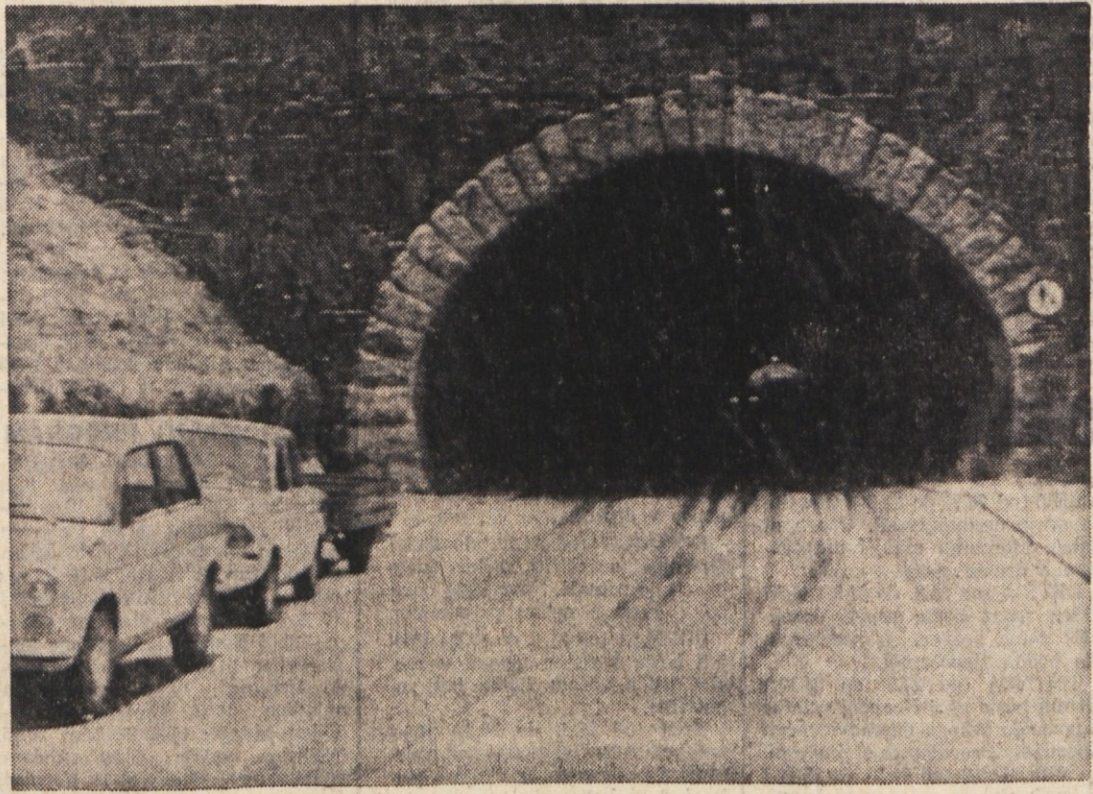
Kršiteljem bodo prisodili globo od 100.000 do enega milijona lir

Goriška prefektura je poslala navodila županom, kvesturam, karabinjerjem in prometni policiji glede izvajanja navodil ministrskega sveta, ki uvajajo prepoved kroženja vozil ob nedeljah in praznikih, začeni z 2. decembrom.

Prepoved ne velja za prevozna sredstva mestnega javnega prometa, za linjski promet, največ avtobuse, turistične avtobuse z inozemsko registrsko tablico, zasebne avtobuse, ki prevažajo delavce z dela in na delo, ter za potnike na letališča, vozila javnega značaja za potrebe železnice, telekomunikacij, elektrarn, vodovoda, plinarn in za vozila javnih uprav, če gre za nujne primere.

Prepoved nadalje ne velja za vozila diplomatskega značaja, taksije, vozila državne uprave, ki opravljajo dovoljeno nujno pomoč, vojske, vozila za zbiranje mleka, vozila mestne snage, policijska vozila, vozila za cestno pomoč ter vozila nočnih čuvarjev.

Če gre za nujne primere lahko uporabljajo vozila zdravnikov, živnozdravnikov in duhovnikov. Zdravni-

Predor pod Gradom v Gorici med včerajšnjim sneženjem

(Foto Altran)

BORIS PATERNU

OD KMEČKE PUNTARSKÉ DO PARTIZANSKE PESMI

Predavanje v Slovenskem klubu
v Trstu 13. novembra 1973

V tem duhu je napisana njegova drama, ki nas na tem mestu zanima predvsem kot nosilca pomembnega pesemskega besedila. To je štiristručna, danes zelo znana *Puntarska pesem*, objavljena najprej na čelu drame kot celotno besedilo, nato pa še enkrat po posameznih ločenih kiticah, smotno porazdeljenih skozi dramo vse do njene konca. Naposled na zadnji strani sledi pod naslovom *Puntarska pesem* še napev v notah. Pesem je treba šteti za integralni del dramskega besedila. Njene štiri kitice oziroma vsebinske enote (klic k punktu: *Le ukup, le ukup, uboga gmajna*; spontan zagon k poizgu: *Iz grajskih kvedrov teče vino*; odločilni boj: *Le ukup, na zadnji boj, tlačani*; poraz: *Premagana je kmečka četa*) se decela ujemajo z glavnimi postajami »dramske kronike« upornikov in te postaje zaznamujejo kot vložitve pesmi oziroma kitice (31). Tako nosi pesem v sebi najprej sestavine prologa, zatem razpoloženske spremljave posameznih prizorov in vzadnje epiloga.

Svojevrstno in značilno je bilo nastajanje *Puntarske pesmi*. Iz že doslej znanih in nekaterih novih, še neobjavljenih virov se za zdaj da povzeti naslednje (32). S pobudo za to pesem, z že izdelanim načrtom njene vsebine, prilagojene posameznim prizorom in z opozorilom na staro nemško kmečko puntarsko pesem *Aus dem Bauernkriege 1525* (po uporniškem voditelju, ki ga to besedilo omenja, imenovano tudi »das Florian Geyer Lied«) se je Bratko Kreft, ko je dramo še snoval, obrnil na prijatelja pesnika Mileta Klopčiča. Nemško pesem je Kreft z njenim notnim napevom vred odkril novembra 1924 na Dunaju v pesmarici revolucionarnih pesmi iz raznih časov, ki jo je izdala »zakamufilirana« založba kominterne (33). Mile Klopčič se je pobudi odzval in, opirajoč se predvsem na metrum in napev nemške pesmi, komaj opazno pa tudi na njeno besedilo je napisal štirikitično pesem, pri čemer je upošteval štiri stihne, ki jih je sestavil že Kreft sam (34).

31) Bratko Kreft, Velika puntarska. Dramska kronika iz l. 1973. V petih dejanjih. Ljubljana l. 1937. Puntarska pesem kot celota je obj. na s. 23, njeno enotno besedilo na str. 146; med dramskim besedilom pa: 1. kitica v I. dej., s. 86; 2. kit. v III. dej., s. 97; 3. kit. v IV. dej., s. 111; in s. 112. V. dej., s. 144-145. Mile Klopčič pojasnjuje, da besedilo ni bilo zgrajeno kot enovita pesem, ampak kot »posamezne sestrušnice za posamezne situacije« v drami, kot jih je navedel dramatik. »Zato sem v prvi izdaji« nadaljuje Klopčič, »med kitice, ki sva jih s Krefom objavila spredaj, pred tekstom drame, vstavil zvezdice! Naslednji izdaji — po vojni — sta to pomotoma oz. iz nepazljivosti opustili.« (Klopčičevo pismo z dne 24. maja 1973).

32) Glavni viri o nastajanju pesmi sta pismo Bratka Krefta z dne 29. aprila in 11. maja 1973 in pismo Mileta Klopčiča z dne 24. maja 1973; Bratko Kreft mi je poslal tudi kserokopirane tiskane pesmi *Aus dem Bauernkriege 1525* in njegova notnega peševa. Obema avtorjema se za to pojasnilo in gradivo iskreno zahvaljujem. Kreft je svoje podatke povzel iz spremene besede k novi izdaji Velike puntarske, ki bo izšla v zbirki »Iz slovenske kulturne zakladnice pri založbi Obzorja v Mariboru. O nastanku pesmi najdemo nekatere podatke še v objavljenih komentarjih, prim: Bratko Kreft, Naša navdne heroična zgodovina so kmečki punti, *Komunist* 27. aprila 1973, s. 28; Mile Klopčič, pojasnilo k Puntarski pesmi v kn. *Partizanske pesmi*, zbrani in urejeni Josip Ribičič, Ljubljana l. 1968, s. 7-8; Partizanska pesem, uredil Radoslav Hrovatin, Ljubljana 1953, s. 13.

33) Bratko Kreft: »Kako se je pesmarica imenovala, več ne pomnim, morda »Revolutionslieder« ali podobno, ker sem pač moral l. 1941 naslovno stran odrgrati. Moglo se je zalozba imenovala »Verlag Junge Garde«. Berlin, kar se mi zdi najbolj verjetno... Knjižico skrbno hranim, saj je zame in za mojo dramo pomemben dokument. Aškerčev ciklus in Sešina »Seljaška buna« sta bili pred letom 1924 prvi tihi pohodi, da bi nekoč napisal dramo o slovenski hrvaškem kmečkem uporpu pod Gubcem in Gregorčičem, nemška puntarska pesem pa je bila prva pobuda z leve.« (Pismo z dne 29. aprila in 11. maja 1973).

Mile Klopčič: »Glede napeva: imel sem dve nemški knjižnici — brošuri bojnih pesmi mednarodnega proletariata z enoglasnimi napevi — notami. Kje in kdaj sta izšli, tudi jaz ne vem, ker sta dve knjižni zgubljena (morda že pred vojno); mislim pa, da je eno izdala Zveza nemških komunističnih mladine. Knjižici sta gotovo iz let pred 1925, ker sem iz njih že takrat prevedel vrsto bojnih pesmi ter jih objavil v levstevnem tisku (in pr v *Železničarskem koledarju* za 1924) No, v eni teh pesmaric (ali v

obeh) je bila objavljena tudi pesem, ki se začneja: Wir sind des Geyers schwarze Haufen, heja-heja... notni zapis, objavljen v Veliki puntarski, sva kliširala iz nemške pesmarice. (Kot Matičin uradnik sem imel skrb nad tiskom knjige.) (Pismo z dne 24. maja 1973).

34) Bratko Kreft: »Najprej sem jo hotel prevesti in prirediti sam. Koncipiral sem nekaj variant posamičnih stihov. (V naknadnem pismu z dne 28. maja 1973 Kreft podrobneje pojasnjuje, da je za 1. kitico sestavil stih: *Le ukup, le ukup uboga gmajna, za staro pravdo zdaj bo dražina, in dan! 3. kitico: Puskob, meč, kopje v zlat! Za svobodo bje se tlačani*). Najprej sem iskal rimo na »gmajna«, a je nisem mogel najti, dokler me ni pokopal prof. dr. Rus, ki sem ga nekoč v licealni knjižnici vprašal, če bi se dala »drajna« uporabiti tudi v smislu »boj, bojni ples«, opogumil, da sem z »drajno« končal drugi verz, nato pa vse skupaj razodel. Klopčiču, s katerim sva bila prijatelja in ki je bil mojster »revolucionarne pesni«, kaj če bi mi on napisal po nemški predlogi in na nemško puntarsko melodijo slovensko besedilo tako, da bo ustrezalo dejanju moje drame. Klopčič je bil takrat poleg dirigenta Nika Štrifota tudi najboljši prevajalec opernih besedil in pesnikov vložkov v operah... Ker za dramo nisem potreboval toliko kitic, kakor jih je v nemški predlogi, jih je seveda zaradi tega v slovensčini manj. Zaradi cenzure, ki je bila na moje delo sploh zelo pozorna po obdobju zaradi »Človeških mrtaških lobanj«, je v zadnji kitici izpadla važna misel, ki je v nemški predlogi: namreč, da bodo potomci, vnuki premaganih puntarjev stvar boljše izbojevali.« (Nav. pismo). Bratko Kreft hkrati napoveduje za jesensko uprizoritev Velike puntarske v SNG v Ljubljani sprejembo dosedanjega sklepnega verzja zadnje kitice v nov verz: »vank na reši nas tlačanski muk!«, kar bo med drugim tudi bližje nemški prilogi (Unser Enkel fechten's besser aus). Mile Klopčič poroča v Ribičičevi izdaji *Partizanskih pesmi* (1968), da je četrto kitico *Puntarske pesmi* napisal Kreft sam (n. d.; s. 8).

(Nadaljevanje sledi)

NA MODNI REVJI MODELISTOV INDUSTRIJE USNJA VRHNIKA

Usnje in krzno osvajata ženski in tudi moški svet

Lepi in elegantni modeli, prikazani v Moderni galeriji v Ljubljani

Prisostvovati modnim revijam je, vsaj zame, vedno prijetno. Če so te modne revije še dobro pripravljene je opravilo še dosti prijetnejše.

Med take dobro organizirane modne revije moram pršteti tisto, ki jo je pred dnevi pripravilo vodstvo Industrije usnja Vrhnika, oziroma sta jo pripravila modna kreatorja omenjenega podjetja arh. Metka Vrhunec in Janez Repanšek.

Naj povem, da je to bilo drugič, ko sem, imela priložnost prisostvovati modnim revijam omenjenega industrijskega podjetja. Ko sem si pred meseci ogledala prvo ter se seznanila tudi z njenimi organizatorji, sem bila navdušena. In to navdušenje ni izhajalo samo iz ugotovitve, da sem gledala modele, pripravljene iz raznih vrst usnja in krzna, temveč še v večji meri iz ugotovitve, da so bili vsi izdelani v tako lepih in modernih krojih in barvah, kot bi šlo za modele iz najmekkejših in najbolj dragocenih tkanin. Moje zadovoljstvo je bilo še večje, ker so bili nekateri modeli povezani z izvrnimi torbami in vsakovrstnimi pasovi. Bila sem navdušena nad vsem, kar si videla, še posebno pa nad izvirstnostjo in ustvarjanju stvari tovarne in njenih modnih ustvarjalcev, ki so znali iz usnja, oziroma krzna ustvariti toliko lepega, elegantnega in praktičnega.

Kot me je torej že prva modna revija Industrije usnja Vrhnika osvojila, me je osvojila tudi tokratna. Preden pa začnem z opisom tokratne revije moram povedati še nekaj: Industrija usnja Vrhnika je z modeli, i jih je tokrat predstavila v prostorih Moderne galerije ljubljanski publiki nastopila v začetku jeseni na veliki modni reviji, ki je v sklopu leta v Beogradu. In kot že druge krati je tudi tokrat predstavila vrsto priznanj. Med temi je arh. Metka Vrhunec zopet prejela najvišje priznanje dve »zlasti košuti« za krzno me pla. Janez Repanšek pa nagrado za žensko torbico iz goveje nape. Vodstvo podjetja to smatralo za »rebrno, da vse te modne po-že svojemu občinstvu in prav je bilo tako. Beograd je dal« in mi-ogleda vedo o beograjski modni re-

SPREHOD V DAVNINE TER V NAŠO PRETEKLO IN POLPRETEKLO DOBO

Repentabrska šola je bila sicer majhna imela pa je veliko učencev, prvo leto 79

Ob 100-letnici ustanovitve repentabrske osnovne šole, ob 30-letnici njene obnovitve ter ob poimenovanju šole po pesniku Alojzu Gradniku

Ta upravna samostojnost je po vsej verjetnosti pospešila ustanovitve osnovne šole. Viljem Lazar iz Repna, 73. se spominja, da ko je bil še majhen, so se starejši ljudje spominjali poštarja Franca Tumlja, ki je bil edini daleč naokoli brati in pisati. In res, v šolski kroniki iz leta 1873, ki jo je napisal prvi učitelj Idrjčan Leopold Krapš, beremo: »Sedanjci cerkovnik Jože Lazar je bil v letu 1825 nekatere za bilo brati naučil, da so mu, ki je bil orglar, kot pevci pri božji službi službovali, tudi še kakega drugega včas v branju podučeval.

Duhovniki pa se niso nikdar šolo ukvarjali — kar lahko stari in mladi srenjčani pričajo. V prejšnjih časih je večkrat srenjski zbor poudarjal, kako in s kakšnimi sredstvi bi se dala šola

stalno vpeljati; toda vedno so se najdila protitežja, in odložena je bila stvar na bolj vgodne čase. Še le nove šolske postave so te ovire odstranile in šola na Repentabru je 1. junija beli dan zagledala.

Podobne razmere srečujemo, tudi ko govorimo o šolstvu v drugih vseh našega podeželja. Nekoliko drugačno je bilo stanje v Trstu in v njegovi neposredni okolici. Nekaj pripomb o stanju slovenskega šolstva:

Za šolstvo nasploh je bil zelo pomemben državni osnovnošolski zakon iz leta 1869, ker je vpeljal splošno osemletno šolsko obveznost. S tem zakonom, ki je ostal v veljavi do propada avstro-ogrske monarhije, je šola prešla od cerkvenega nadzorstva pod vodstvo in nadzorstvo države. O

učnem jeziku na osnovnih šolah je po omenjenem zakonu odločala »deželna oblast v mejah, ki jih postavljajo zakoni, po zaslišanju o njih, ki šolo vzdržujejo«. To so takoj izkoristili italijani in Nemci in posledice so bile jasne. Na Korškem so z nemške strani prosile občine v slovenskem delu dežele, da bi postala nemščina učni jezik na njihovih osnovnih šolah. Deželni zbor je seveda takoj privolil in začela se je germanizacija šolstva na Korškem. Trst je sploh ostal brez deželnih šolskih zakonov, kajti deželni zbor (mestni svet) in dunajska vlada se o tem vprašanju nista sporazumela. Da so se tedanj tržaški liberalni voditelji potovali v mestnem svetu za avtonomijo in upravljanju šolstva, bi utegnili pomeniti, da so v odporu do dunajske vlade branili svoje narodne interese. Vendar je vsa njihova »naprednost« odpovedala, ko bi morali reševati vprašanja slovenskega šolstva. Mestni svet ni dopustil niti, da bi Slovenci sodelovali v okoliških krajevnih šolskih svetih pri upravljanju vaških šol, kje pa da bi ustanovili državno osnovno šolo v mestu. Nekaj podatkov nam pojasnjuje, kakšno vzdušje je tedaj vladalo: na neki tržaški občinski seji iz leta 1861 je občinski svetovalec Giuseppe Descovich podvomil, da je narodnost Trsta in predmestja popolnoma italijanska. Zato je predlagal ustanovitev posebne komisije, ki naj bi ugotovljala narodnostni sestav. Med njegovim govorom je občinstvo na galeriji začelo razgrajati, župan ga je večkrat prekinil in mu nato odzvel besedo.

Leta 1868 je tržaška občina odklonila ponovno imenovanje učitelja Ivana Piana na šolo pri Sv. Ivanu (šola je bila ustanovljena 1854. leta), ker je po županovih besedah »pozabil od kod mu kruh za njegovo družino.« Učitelj Piana je bil med glavnimi ustanovitelji čitalnice, ki so tedaj nastajale v tržaški okolici.

Ruggero Timeus, tržaški iredentist, je napisal 1913. leta v florentinskem časopisu Idea Nazionale: »V Trstu je nekaj tisoč Italijanov vsrkalo v enem stoletju morda tisoč Nemcev in Slovanov«, leto kasneje pa: »Najbolje orodje v tej dejavnosti (asimilaciji) je bila vedno šola. V Trstu ni bilo nikoli slovenskih javnih šol in jih še vedno ni. Sinovi Slovencev so bili vedno primorani obiskovati občinske osnovne šole, iz katerih so izšli popolnoma poitalijančeni.« Torej, italijanska buržoazija je od vsega začetka zatirala slovenstvo v Trstu. Tržaški Slovenci ob takem pritisku, niso ostali krležem rok, vendar ni namen tega kratkega orisa, opisati neutrudno delovanje Slavjanskega društva, političnega društva Edinost, Ciril Metodove šole in ne nazadnje akcij slovenskih staršev za ustanovitev državne slovenske šole v mestu. Prav tako ni namen tega članka, da bi obudili v spomin ravnanje avstro-ogrske monarhije do nemških narodov.

Kako je Italija nameravala ravnati s Slovenci po aneksiji teh krajev leta 1918, je bilo lahko sklepati po njenem ravnanju z beškimi Slovenci. Mesec dni po plebiscitu, ko so beneški Slovenci glasovali za priključitev k Italiji, je bilo 22. novembra 1869 napisano v videnskem glasilu Il Giornale di Udine: »Questi slavi bisogna eliminarli (Ti Slovane je treba uničiti)«. 19. aprila 1869 je okrajni vladni komisar v Čedadu poslal vsem županom okrožnico, čer jim je naročal: »Obiskujte šole, kjer je ostro zapovedano poučevanje le v italijanskem jeziku, in ako zapazite, da bi se kak učitelj predzrnil posluževati se omenjenega jezika (slovensčine), sporočite mi to, da se zaradi kršenja šolskih zapovedi kar naravnost odstavim.«

Primorska je bila pod Avstrijo razdeljena na dežele Gorjsko-Gradiškansko, Istro in mesto Trst. Repentabrska občina je bila del Gorjsko-Gradiške dežele. Šolski gradniki, imenovani za šestletno dobo, so bili: deželni šolski svet, okrajno šolsko svetovništvo in krajevni šolski sveti. Domača šola je spadala pod okrajno šolsko svetovništvo v Sežani. To je določalo tudi začetek in konec šolskega leta. V prvem krajevnem šolskem svetu nasledimo imena župana Antona Guština s Cola 5. katehete Janeza Travna, učitelja Leopolda Krapša in občinskih zastopnikov Antona Guština, Mila Purča, Janeza Guština in Andreja Lazarja. Okrajni šolski nadzorniki bi tedaj g. Vodopivec. Član deželne šolske sveta je bil Anton Klopčič, izredno delaven in učen, vjak iz Beneške Slovenije. Že leta 1867 je bil profesor latinščine in

grščine na gorjski gimnaziji, istočasno je bil predsednik Čitalnice in je sodeloval pri ustanovitvi kmetijske šole v Gorici. Leta 1869 je postal član šolskega deželnega sveta na Gorškem, leta 1870 je bil šolski nadzornik za Istro, leta 1871 za Štajersko. 1873. leta se je vrnil v Trst in je do leta 1899 nadzoroval vse šole na Primorskem, kajti poznal je vse deželne jezike.

Na repentabrski šoli je prvo šolsko leto trajalo od 1. junija do 16. septembra 1873. Pouk se je začel s šolsko maso, ki je bila 6. junija, v prostorih sedanje mežarije na Taboru. Po maši se je šolska mladina ustavila kar pred šolo, ker je bila učilnica pretesna. Krajevni šolski svet je določil, da bodo hodili v šolo tisti otroci, ki so dovršili 10., 11., 12., 13. in 14. leto starosti. Vpisalo se je 46 fantov in 33 deklic. 28 otrok je ostalo brez pouka, naslednje leto pa kar 61.

Drugo šolsko leto se je začelo 5. nov. 1873 in je trajalo do 28. sept. 1874. Poleg državnih praznikov so imeli učenci še štirinajst-dnevne žetevne počitnice v juliju. 4. aprila 1875 je odšel župan Anton Guštin v Gorico in predložil cesarju prošnjo za gradnjo ljudske šole. Po cesarjevi privolitvi in po obisku cenilne komisije so zgradili na Colu novo šolsko poslopje. Otroci so se vanj preselili v šol. letu 1880-81. Danes mu pravimo »stara šola«. Obsegalo je pritličje z učilnico in prvo nadstropje z učiteljevim stanovanjem. Pouk je bil jutraj in popoldne. Novembra 1903 je bilo dozidano še levo krilo z učilnico in pritličje in eno v prvem nadstropju.

Do šol. l. 1886-87 je bilo v navadi, da so se učenci po zaključni šolski maši vračali v šolo, kjer je bilo javno izpraševanje pred posebno komisijo, ki jo so sestavljali člani krajevnega šolskega sveta. Šele nato so učenci dobili spričevala. Kakor beremo v šolski kroniki, je bila komisija z znanjem učencev vedno zadovoljna. Tako so bili ob koncu šolskega leta 1874-75 posebno pohvaljeni Miha Guštin, hišna šte. 9, Janez Grahov, hišna šte. 8, Jožefa Guštin, hišna šte. 9, Anton Škabar iz Vrbovej 4, Janez Ravbar iz Vrbovej 10, Janez Škabar iz Repna 42 in še Jože Zvab, Anton Guštin in Janez Križman. Učitelj Leopold Krapš (po navadi se je podpisoval Lavoslav Krapš) je stanoval na Colu 11 in je ostal na šoli do aprila 1876, ko so ga premestili v Boljunec. Sledil mu je učitelj Anton Fakin iz Škrbine na Krasu.

Leta 1877 je odšel župnik Janez Traven, in sicer k Sv. Ivanu, na njegovo mesto je prišel najprej Ivan Narobe iz Mengša, 21. junija 1879 pa župnik in zgodovinar Matija Sila. Po njegovem prihodu so izpraševalne komisije ob koncu leta sestavljali ne samo člani krajevnih svetov, ampak tudi drugi povabljeni. Tako so ob koncu šolskega leta 1879-80 prisostvovali iz-pitom župan, svetovalec Andrej Lazar iz Repna 4 in Matija Ravbar iz Vogelj 2 ter še Jakob Sila, katehet na učiteljski v Kopru, France Sila, dijak 7. raz. gimnazije in domačin Ivan Ravbar, dijak na učiteljski v Kopru.

V šolskem letu 1880-81 (zdaj je župan Jožef Purč iz Repna 37 - Pečice) zapazimo dve novosti: v višji skupini so začeli poučevati nemščino in so ustanovili nedeljske valne tečaj, ob sredah in ob nedeljah za dečke, samo ob nedeljah za deklice. Gorjsko-Gradiškanska dežela je namreč že leta 1874 sprejela zakon o ponavljajih ali nadaljevalnih šolah, ki je zahteval, naj tovrstne šole obiskujejo do 14. leta tisti otroci, ki jim je bila šolska obveznost skrajšana, in sicer od začetka šolskega leta do konca marca, dečki dvakrat na teden po najmanj dve uri, deklice pa enkrat. V šolskem letu 1881-82 so poučevali po eno uro nemščine tudi v teh tečajih. Šolo so redno obiskovali nadzorniki zr-šanski okraj, najprej g. Vodopivec, nato Martin Sinkovic. Njemu je s prvim aprilom l. 1895 sledil Matko Kante. Leta 1894 je Matija Sila odšel v Tomaj za dekana. Novega župnika Ivana Slavca je mladina sprejela s cvetjem na Poklonu. Nagovorila ga je učenka Marija Guštin s Cola 4.

STANKA HROVATIN

(Nadaljevanje sledi)

Prejeli smo

ONPI — Mesečna revija za družbene in socialnoskrbne aktualnosti. 9. številka za leto 1973.

MATICA — Glasilo aselencev iz SR Hrvatske. Štev. 11 za november 1973.

s katerimi si lahko utrdite položaj. Sporazum v družini.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Oprite se bolj na lastne kot na tuje moči. Zagotovili si boste simpatije v družbi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Skušajte uresničiti neko idejo brez tuje pomoči. Neprijetne novice v zvezi z nekim prijateljem.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Prijeli boste koristen nasvet v zvezi z nekim poslom. Bodite bolj popustljivi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Brez posebnih težav boste opravili začrtane si programe. Srečanje s prijatelji posledicami.

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Radio za žele; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šolo; 19.30 Sodobni skladatelji; 19.10 Liki iz naše preteklosti; 19.20 Jazovski glasba; 20.00 Sport; 20.35 Delo in gospodarstvo; 20.50 Vokalno instrumentalni skladci; 21.40 V plesnem koraku; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.30 Deželne kronike; 15.10 Eneodjanka; 16.10 Mali koncert; 16.35 Furlanske pesmi; 19.40 Deželne kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 14.30, 16.30. 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Baročna glasba; 10.00 Z nami je...; 10.15 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Danes, jutri, poznej; 14.00 Plošče; 16.30 Zborovski petje; 17.00 Topsy-turvy; 17.30 Zabavna glasba; 17.40 Orkestra RTV Zagreb in Ljubljani; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.50 Zabavna glasba; 19.00 Naši zbori pojo; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.45 Top-hits; 21.30 Simf. koncert; 22.35 Današnji ritmi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 11.00 Jutranja glasba; 8.30 Povejke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Poslušajmo jih skupaj; 11.30 Program z Pinom Carusom; 13.20 Program z Walterjem Chiarjem; 15.10 Za vas mlade — plošče; 16.00 »Sončnica«; 17.05 Popolnadska glasbena oddaja; 17.55 Nadaljevanje »Trije mušketirji«; 18.10 Protagonisti; Carlo Bergonzi; 18.40 Program za mladino; 19.10 Ekonomsko-sindikalna oddaja; 19.30 Plošče; 20.15 Nabožna oddaja; 20.20 »Andata e ritorno« z Mino; 21.15 Koncert

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Danes za vas; 8.05 Vrtljak otroških skladbic; 8.30 Znanje melodijske; 9.05 Slov. umetne pesmi; 9.30 J. Holy: Ustava — naravna determinanta 30-letnega revolucionarnega razvoja; 10.05 Simf. orkester; 11.15 Ritmi; 12.10 Lepe melodijske; 12.30 Matelič; Dan v delavčevi družini; 13.30 Lahka glasba; 14.05 Po domače; 14.30 Viktor Konjar; »Jugoslovanski vizer«; 15.15 Slov. popevke; 16.00 »Vrtljaki«; 17.05 Arje iz slo. oper; 17.30 »Peščena ura«; 18.10 Kitara; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel B. Kovarčiča; 20.00 Top-pop; 21.15 Oddaja o morju; 22.15 Besede in zvoki; 23.05 Iz makedonske lirike; 23.15 Jazz.

RADIO VELE-VIZIJA

PETEK, 30. NOVEMBRA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

9.30 Angličščina
11.10 Sola
12.30 Poljudna znanost
Profili protagonistov
STALIN
13.00 Ob 13. uri
13.20 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Tečaj nemščine
15.00 Tečaj francoščine
16.00 - 17.00 Sola
17.00 Program za najmlajše
Na spredu so trije risani filmi
DNEVNIK
17.45 Program za mladino
V deželi mavrice
Četrta epizoda
18.10 Ded pripoveduje
Oddajo pripravil Mino E. Damato
18.30 DNEVI EVROPE
19.15 Poljudna znanost
Ženski tisk
19.45 Sportne vesti
Ital. kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.30 DNEVNIK
21.00 Posebne reportaže
KAM DRVI SVET?
Oddaja o temi Kam drvi svet? se nocoj nadaljuje z vprašanjem naglega naraščanja prebivalstva v tako imenovanem tretjem svetu. Kakor pravijo računi, bo čez 30 let, torej še v našem stoletju, 80 odst. vsega prebivalstva odpadlo na prebivalstvo siromanih dežel. Tedaj bo na primer Mehika štela 135 milijonov ljudi, Bangladeš pa 200 milijonov. In Bangladeš meri za polovico površine Italije. Če je torej Italija gosta naseljena, ko šteje nekaj nad 50 milijonov ljudi, pomislimo kako bo na gostu naseljen Bangladeš, ki bo imel štirikrat več prebivalcev kot jih ima Italija in to na polovico manjšem ozemlju, ki je vrhu vsega še nerazvito in ekonomsko skrajno šibko
22.00 Mladi operni pevci
za tri velike skladatelje
Četrta oddaja
23.10 DNEVNIK
Danes v parlamentu, Vremenska slika in Sport

DRUGI KANAL

18.00 Vzpogaja oddaja
DNEVNIK
21.20 Obisk prijetne gospe
Gledališko delo Friedricha Dürrenmatta, katerega je za televizijo pripravil režiser Mario Landi
Glavna osebnost zgodbe je stara zelo bogata ženska Claire, ki se vrne v svoj rojstni kraj, da bi se maščevala nad moškim, ki jo je nekoč zapeljal in zaradi česar je morala še v zelo mladih letih v svet. Da bi mogla izpeljati svoj načrt, Claire objubi eno milijardo občinskih uprav, ki je v težavah. Seveda zahteva za to glavo njenega nekdanjega zapeljivca. Po vrsti homotij prebivalstvo mesteca predlog sprejme.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

9.15 Pisani svet
10.00 FESTIVAL REVOLUCIONARNE PESMI
Posnetek iz Ajdovščine
11.00 ROJSTVO NOVE JUGOSLAVIJE
Dokumentarna oddaja
11.30 Otroška matineja
12.10 Čopci - Cipci: JEZEVA HIŠICA
12.10 Pepe s trobento
12.25 POROČILA
16.00 Jelenjski spomeniki NOB
Partizanske pesmi
Barvna oddaja
16.35 L. Suhodolčan: NORCIJE V GLEDALIŠČU
17.30 Tekmovanje v boks
19.00 Pred odkritjem spomenika v Gornarsu
20.00 POROČILA
20.25 Propagandna oddaja
CYRANO DE BERGERAC
Film, režiral Michael Gordon, v glavnih vlogah pa nastopajo: José Ferrer, Mala Powers in William Prince
Slavna mojstrovina Edmonda Rostanda ostaja še vedno eno največjih del gledaliških umetnosti. In to delo je Michael Gordon dobro prenesel na filmsko platno, José Ferrer pa je ustvaril nepozaben lik glavnega junaka Cyrana, za katerega je dobil najvišje ameriško priznanje, oskarja za najboljši moški vlog.
22.30 Umetnost in človek

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.30 Boks — Finalno srečanje
20.00 Risanka
20.15 POROČILA
20.30 VOJNA IN MIR
IX. nadaljevanje dramatisiranega romana
21.20 Tisti, ki velja več
Film iz serije »Človek s kovčkom«
22.00 Stare melodije
Latinska Amerika

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Radio za žele; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šolo; 19.30 Sodobni skladatelji; 19.10 Liki iz naše preteklosti; 19.20 Jazovski glasba; 20.00 Sport; 20.35 Delo in gospodarstvo; 20.50 Vokalno instrumentalni skladci; 21.40 V plesnem koraku; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.30 Deželne kronike; 15.10 Eneodjanka; 16.10 Mali koncert; 16.35 Furlanske pesmi; 19.40 Deželne kronike.

III. PROGRAM

9.30 Radio za šole; 10.00 Koncert; 11.00 Radio za šole; 11.40 Glinka, Onslow; 12.20 Nova ital. glasba; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 G. Mahler: Simf. št. 7; 15.50 Polifonske skladbe;

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

TENIS

DANES DAVISOV POKAL

Avstralsko moštvo doslej najmočnejše

Finale z ZDA bodo prvič odigrali v dvorani

CLEVELAND, 29. — Okrepljena s povratkom svojih dveh najboljših profesionalnih igralcev, se bo avstralska teniška reprezentanca srečala z ZDA v finalu teniškega Davisovega pokala na ameriških tleh. Avstralski bodo z Rosewallom in Laverjem skušali iztrgati dragoceno trofejo iz rok Američanov v zelo napornem in nevarnem spopadu, ki se bo pričel jutri in bo trajal vse do nedelje.

Avstralsci so zadnjič osvojili srebrno odličje leta 1968, ki so zaradi odstopnosti svojih najboljših igralcev, ki so prešli med profesionalce, morali prepustiti pokal prav Američanom. Ti so ga odlele vedno osvojili. Do pred petimi leti so Avstralsci v 25 zaporednih finalnih srečanjih zmagali šestnajstkrat.

V Clevelandu pa bodo Avstralsci razpolagali z najboljšim moštvom, kar jih je sploh kdaj zastopalo na tem velikem svetovnem teniškem turnirju. Poleg Laverja in Rosewalla bo nastopal še John Newcombe, ki je najmlajši (29 let) v avstralski reprezentanci. Rezerva pa bo Mai Anderson.

Avstralsci, ki so (po mnenju raznih strokovnjakov) favoriti v letošnjem finalu za Davisov pokal, bodo stali nasproti Američani s precej mlado postavto: s Smithom, Gormanom, Van Dillenom in Riesenom. Ameriški kapetan Ralston računa predvsem na mladost svojih varovancev in je skoraj stodoletnost prepuščal, da bo premagal prekaljene avstralske profesionalce. Poleg tega pa so ameriški igralci navajeni na hitro igrišče v auditoriju v Clevelandu. Ne smemo pa pozabiti, da so tudi Avstralski specialisti na pokritih igriščih. To bo prvi primer, da se bo finale odvijal v zaprtem prostoru.

KOŠARKA

V NAŠI ANKETI

Po prvem mesecu K. Stare in P. Žerjal najboljša

Pred mesecem so se začela mladinska košarkarska prvenstva. Letos je začel naš list s sestavljanjem lestvic v raznih prvenstvih, kjer nastopajo naša društva.

Kot smo že včeraj pisali, so se, žal, naše ekipe do sedaj slabše odrezale. Ostra konkurenca in razkrojenost sil pa sta povzročila, da so naše ekipe v lestvicah na nižjih mestih. Sicer pa se košarka pri nas stalno razvija, tako da smo zastopani prav v vseh kategorijah.

Ogledimo si posamezna prvenstva. V prvenstvu naraščajnikov nastopata Bor in Kontovel. Kontovelci so si v nedeljo priborili prvi točki na račun Bora. Tudi v tem srečanju se je odlikoval mladi Klavdij Stare, letnik 1961, košarkarski talent. In prav Klavdij Stara smo izbrali (skupno z Žerjalom) za najboljšega košarkarja meseca, čeprav Kontovel lahko računa v tem moštvu še na druge obetljive igralce kot so Ivo Naberger, Mauro Čuk in druge. V Borovih vrstah si je Race priboril največ točk, dobro pa sta se doslej izkazala tudi Udovc in Fabij Mazzucca.

V prvenstvu »Pomlad« igrata Bor in Polet. Poletovci so osvojili štiri točke, kar predstavlja letos doslej naš največji uspeh. Med posamezniki pa bi omenili borovca Petra Žerjalo, ki je letos pokazal velik napredek. V Poletovih vrstah se je izkazal Rudi Taučer, ki je zelo učinkovit v napadu.

Polet je med mladinci še brez točk. Po dveh odigranih kolih je težka ocena tudi za posameznike. Boljšo oceno bomo dali naslednji mesec.

Isto velja tudi za promocijsko prvenstvo. V nedeljo so odigrali prvo kolo. Vse kaže, da bo Peter Stare, ki je trenutno v dobri formi, posegel po najvišjem mestu. To je tudi pokazal na treningu tekmi Bor — Kontovel.

SPECTATOR:

82.

MAFIJA VČERAJ in DANES

«Imamo namen najodločnejše nadaljevati frontalni boj proti mafiji».

Naglo se krepijo policijski kadri in dajejo večja finančna sredstva policijskim kvesturam. Uvajojo kriminalistične centre, policija dobiva motorizacijo itd. Ponovno revidirajo vsa dovoljenja za nošenje orožja.

Od 1. oktobra 1963 do 31. januarja 1964 so aretirali 217 oseb, med katerimi nekaj mafijških morilcev in storilcev hudih zločinov, ki so bili prej neujemljivi. Opomnili so 375 oseb, sodišču so prijavili 150 sumljivih oseb za deportacijo zunaj Sicilije itd.

Ker je mafija dobila pod svojo kontrolo celotno tržišče, pa tudi izvoz sadja in zelenjave s Sicilije, so imenovali komisarja za to tržišče. Mafija je imela svojo kontrolo na tržišču rib, pa so tudi tu postavili komisarja.

Policijske sile naj bi temeljito zalele na Siciliji vse skupine mafije kot tudi podružnice mafije zunaj Sicilije, bo pa tudi sodelovanje z Interpolom, ker ima mafija svoje krake po svetu, zlasti v Ameriki. Začelo se je torej, toda težko je napovedati, kakšen uspeh bo.

Ko je parlamentarna komisija za boj proti mafiji začela delovati in se je v Palermu lotila prvih nalog in zaslila glavne administrativne, policijske in sodne funkcionarje, je

OCENE

NARAŠCAJNIKI

Race (B) 6, Čuk (K) 4, K. Stare (K) in Mazzucca (B) 3, Udovc (B), Perini (K), Čok (B), Naberger (K) 1.

»POMLAD«

Žerjal (B) 6, Taučer (P) 4, I. Sostić (P) in Volk (B) 2, Kalin (P), Ražner (B), M. Sostić (P), Škabar (P) 1.

MLADINCI

Jugovc (P) 3, Guštin in Daneu (P) 1.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

P. Stare (K) in Barazzutti (B), 2, Kapič (B) in B. Daneu (K) 1. b. l.

ODBOJKA

Primorski derbi z ekipo Izole Salonit odločil v svojo korist

Fužinar je trenutno najbolje uvrščena slovenska šesterka

Osmo kolo 2. zvezne odbojarske lige je postreglo ljubiteljem odbojke na Goriškem s primorskim derbijem med Salonitom (ki je bil to krat domačin) in Izolo. Po pričakovanju so zmagali Kanali, ki pa so imeli v Izolani žilavega in dokaj enakovrednega nasprotnika.

Poseben pečat sobotnemu srečanju so dali navijači iz Izole, ki so pripotovali v Kanal skupaj z moštvom, s posebnim avtobusom. Njihova prisotnost je spodbudila domače gledalce, da so bili glasnejši kot sicer, saj niso hoteli na svojem terenu igrati podrejene vloge.

Že sam začetek tekme je obetalep in zagrižen boj. V prvem setu sta se moštvi menjavali v vodstvu do rezultata 7:7. Pri tem rezultatu so domačini obstali. Izola pa je povedla z rezultatom 11:7. Pri tem rezultatu pa so Izolanci vidno popustili, kot da bi se ustrelili vodstva. Kanali so to izkoristili ter zaigrali zelo zbrano in učinkovito. Začeli so nizati točke za točko in se je set končal z rezultatom 15:11 za Salonit.

V drugem setu so povedli gostje z 2:0. Kanali so kmalu izenačili in se z gosti menjavali v vodstvu do rezultata 6:6. Domačini so uspeli »potegniti« na 9:6, 12:10 ter končno dobiti set z enakim rezultatom, kot v prvem setu.

Pravo nasprotje pa je bil naslednji set. Salonit je sorazmerno lahko povedel z 8:1. Ko so že vsi pričali,

kovali, da je nasprotnik zlomljen in bodo domači igralci slavili veliko zmago, pa je prišlo do preobrata. Izolanci so napravili šest zaporednih točk ter so prišli v vodstvo z rezultatom 11:10. Pri tem rezultatu so domačini še enkrat pokušali obrniti tok dogodkov sebi v prid kar pa jim ni uspelo. Izolanci so osvojili set in so razveselili svoje glasne ter zveste spremljevalce.

Fužinar pa je doma v derbiju kola gladko premagal moštvo Interpleta, ki je dan prej v zaostali tekmi 4. kola tesno izgubil tudi v Kamniku. Interplet je tako, po črnem slovenskem vikendu zdrknil s prvega na peto mesto ter pripomogel, da je vrh lestvice postal zelo izenačen in zanimiv, saj je trenutno kar pet najresnejših kandidatov za naslov jesenskega prvaka.

Mali slovenski derbi, kot so ga imenovali Mariborčani, med štajerskim ligasem in Kamnikom je po ogorčenih dvurnih igri pripadel Mariboru. Domačini so vse tri zmagovite sete dobili z rezultatom 16:14, medtem ko so dva seta izgubili z veliko razliko. Nič čudnega torej, če se Kamničani čutijo oškodovane, za kar obtožujejo sodnike.

Fužinar pa je doma v derbiju kola gladko premagal moštvo Interpleta, ki je dan prej v zaostali tekmi 4. kola tesno izgubil tudi v Kamniku. Interplet je tako, po črnem slovenskem vikendu zdrknil s prvega na peto mesto ter pripomogel, da je vrh lestvice postal zelo izenačen in zanimiv, saj je trenutno kar pet najresnejših kandidatov za naslov jesenskega prvaka.

Rezultati slovenskih moštev: Maribor — Kamnik 3:2 (16:14, 16:14, 5:15, 9:15, 16:14) Kamnik — Interplet (4. kolo) 3:2 (15:12, 15:11, 8:15, 10:15, 15:11) Fužinar — Interplet 3:0 (17:15, 15:9, 15:5) Salonit — Izola 3:1 (15:11, 15:11, 12:15, 15:5)

To nedeljo bodo ligasti počivali, ker so na sporedu tekmovanja mladinskih moških in ženskih republikanskih reprezentanc. Liga se z devetim kolom nadaljuje 8. in 9. decembra.

Lestvica:

Karlovac	7	6	1	18:5	12
Fužinar	8	6	2	19:10	12
Salonit	7	5	2	18:11	10
Zeljeznica	8	5	3	18:11	10
Interplet	8	5	3	19:12	10
Maribor	8	4	4	15:14	8
Kamnik	8	4	4	16:18	8
Izola	8	3	5	14:16	6
Mladost	8	3	5	12:18	6
Cajevac	8	3	5	11:18	6
Borovo	8	2	6	7:20	4
Zenica	8	1	7	7:21	2

E. Hvalica

OBVESTILO

SPDT sporoča, da bo v primeru, če bodo snežne razmere v zgornji tržaški okolici ugodne še do sobote, priredilo namesto napovedanega 6. jesenskega sprebo da prvo

SREČANJE NA SNEGU

— Za Prosek — Kontovel bo zbor ob 10. uri pri baru Majovski; — za Opčine nasproti openske tramvajске postave ob 10. uri; — za mesto Trst pa v Bazovici ob 10.15 pred lekarno.

Udeleženci naj prinese s seboj smučarsko opremo.

SPDT sporoča udeležencem letošnjega smučarskega tečaja v Trbižu, da ni prišlo v zvezi s tem tečajem do nobenih sprememb.

V zadnjem slovenskem nogometnem derbiju 2. AL Breg enajsterič Primorja ni bil kos

V 2. ZVEZNI MOŠKI LIGI-ZAHOD

KOŠARKA

ITALIJANSKI POKAL

Patriarca v višjem kolu

V tekmi veljavni za »Pokal Italije« je v sredo zvečer v Gorici Patriarca premagala za eno točko (99:98) ekipo Gorene iz Padove in se je tako uvrstila v nadaljnje tekmovanje, kjer se bo morala srečati z bolj močnimi ekipami, kot so In nocenti iz Milana, Sacchi in Alco.

Tekma ni prikazala posebne igre, čeprav je rezultat zelo visok. Gorški igralci so se predvsem zanašali na prednost, ki so jo imeli po prvi tekmi z Goreno, ko so igrali v Padovi (takrat je Patriarca zmagala z 82:74). Gorška ekipa je igrala v naslednji postavi: Devetag 6, Furlan 14, Marušić, Soro 11, Mauri 13, Del Ben 8, Pieric 33, Raida, Flebus 14, Glessi.

RIM, 29. — Italijanska košarkarska zveza je izvedla med ekipami B lige anketo, če hočejo odslej nastopati ob nedeljah ali pa ob sobotah, zaradi prepovedi vožnje ob nedeljah in praznikih. Za premostitev tekem se je izreklo le 25 klubov, v dvomu jih je bilo sedem, nasprotovala pa so štiri moštva. Zato je košarkarska zveza pooblastila vse tiste, ki bi hoteli igrati ob delavnikih, naj pripravijo prošnjo za spremembo datumov.

BOKS

SANTA FE, 29. — Svetovni prvak srednjetežke boksarske kategorije Carlos Monzon se bo najbrž srečal s svojim izivalcem Napoleom 26. januarja ali 2. februarja v Parizu, v organizaciji filmskega igralca Alaina Delona.

NOGOMET

NOGOMET

TEDENSKI PREGLED MLADINSKIH LIG

Kljub velikim težavam s prevozi tekme tudi v bodoče ob nedeljah

Od slovenskih ekip so trenutno najvišje uvrščeni mladinci Brega

Predsednik FIGC v Trstu Vittorio Maffi je izjavil, da se bodo mladinska nogometna prvenstva, kljub težavam s prevoznimi sredstvi, redno nadaljevala ob nedeljah.

MLADINCI

B skupina

V tej skupini, kjer nastopajo slovenske enajsterice, ni prišlo do večjih sprememb. Lestvico vodi še vedno CGS, ki je odpravil Libertas od Sv. Marka s čistim 2:0. Sledi mu Aurisina, ki je visoko premagala Gajo. Gaji naj bi bilo v opravilo le dejstvo, da je bila ekipa neopolna in je v vratih nastopil rezervni vratar. Gaja ni že več časa osvojila točke. Upajmo, da si je v nedeljo priborila lepo, čeprav tesno zmago. Prosečani so se s to zmago povzpeli na peto mesto lestvice, skupaj z De Macorijem. Breg je v tem kolu počival.

V nedeljo čaka naše enajsterice precej težka naloga. Breg se bo spoprijel s Campanellami, Primorje z Libertasom od Sv. Marka in Gaja s CGS. Breg bo verjetno osvojil vse izkupiček. Primorje je trenutno v dobri formi in mislimo, da bo lahko osvojilo vsaj točko. Gaja pa že dolgo ne igra tako kot zna. Upajmo, da se bo vsaj v nedeljo dobro izkazala.

IZIDI: Lib. Sv. Sergij — Campanelle 0:4; Primorje — Esperia Sv. Alojz 1:0; CGS — Lib. Sv. Marko 2:0, Aurisina — Gaja 5:0.

PRIPHODNJE KOLO: Gaja — CGS, Libertas Sv. Marko — Primorje.

Campanelle — Breg, Costalunga — Aurisina.

LESTVICA: CGS 20, Aurisina 18, Costalunga 15, Breg 14, Libertas Sv. Marko in Primorje 10, Campanelle in Libertas Sv. Sergij 7, Gaja 5, Esperia Sv. Alojz 4.

A skupina

V nedeljskem kolu je šlo vse kot smo predvidevali. Vodeča Muggesana in Libertas Rocol sta odpravila z enakim izidom Roianese, oz. Giarizole in sta se še bolj oddaljila od svojih zasledovalcev, saj imata kar pet točk prednosti pred trejjeuvrščenimi Cremaffejem, Giarizolami in Rosandrom. V prihodnjem kolu se bosta Muggesana in Libertas Rocol srečala med seboj. Izid tega srečanja bo gotovo vplival na prvo mesto v tej skupini.

IZIDI: Muggesana — Roianese 4:0, Giarizole — Libertas Rocol 0:4, Inter SS — Libertas Trst n.o., Edera — Cremaffè 1:2, De Macori — Rosandra 1:2.

PRIPHODNJE KOLO: Rosandra — Edera, Cremaffè — Inter SS, Libertas Rocol — Muggesana, Roianese — De Macori.

LESTVICA: Muggesana in Libertas Rocol 18, Cremaffè, Giarizole in Rosandra 13, Roianese 11, Libertas Trst in Edera 7, Inter SS in De Macori 4.

Naj obvestimo, da bo v nedeljo mladinska tekma med Bregom in Campanellami odigrana na igrišču Sv. Sergija ob 12.15 in ne v Križu, kot je bilo predvideno.

V nogometnem prvenstvu naraščajnikov so predstavniki dolinske občine v nedeljo v tekmi s Fortitudom remizirali

UKREPI ZARADI OMEJITVE PROMETA OB NEDELJAH

ZA NADALJEVANJE PRVENSTEV V AMATERSKIH LIGAH V DEŽELI F-JK

Trenutno bodo tekme v 2. AL igrali ob nedeljah, v 3. AL pa v glavnem ob sobotah

V sredo zvečer je bil v Vidmu sestanek predstavnikov nogometnih deželinskih klubov promocijske lige ter prve in druge AL, kjer so razpravljali o problemih, ki so nastali s prepovedjo vožnje zasebnih vozil ob nedeljah in praznikih. Za drugo amatersko ligo, kjer nastopajo tudi naše enajsterice, so sklenili naslednje:

Prvenstvo se bo redno nadaljevalo ob nedeljah do 16. decembra; nato bo zopet posvetovanje med društvi, saj je bila predvidena za božične in novoletne praznike, če prej prekinitev prvenstva.

Glede predloga, da bi tekme odigrali ob sobotah, pa so ga za sedaj ovrželi soglasno.

Tudi s prvenstvom 3. amaterske nogometne lige bodo nadaljevali, če

prav je prvotno kazalo slabo. K tej odločitvi so precej pripomogla društva sama, saj je večina med njimi pristala na predlog, da bi srečanja te lige odigrala ob sobotah. S tem pristankom so društva temeljito olajšala delo pokrajinskega odbora FIGC, ki se je v zvezi s tem vprašanjem sestel sinoci v Trstu. Ker pa nekatera društva nikakor ne bodo mogla nastopati ob sobotah, so jim zdaj omogočili boljše urnike. V glavnem bo obveljalo pravilo, da bodo v času teh ostrih omejitev prometa mestna društva nastopala proti mestnim društvom, okoliška pa proti okoliškim. To pa seveda pomeni, da bo treba vse dosedanje urnike temeljito spremeniti, oz. sestaviti popolnoma na novo.

KOŠARKA

RIM, 29. — V sredo in včeraj so odigrali osmine finala košarkarskega turnirja za pokal pokalnih prvakov. Pri moških je italijanska Sacia odpravila Ankaro iz Turčije z 79:43. Olimpijaki je premagal CSKA iz Sofije s 67:69. Sparta iz Brna je odpravila Royal Molebeck z 96:94. Steaua iz Bukarešte pa luksemburško Sparto s 108:77.

Pri ženskah pa je sarajevski Željeznica z visoko razliko v koših odpravil svoje tekme iz Göttinge na 85:59, milanski Geas pa bolgarsko peterko Akademika s 50:41.

NARAŠCAJNIKI

A skupina

V tem kolu je prišlo do večjih presenečenj. Breg je remiziral z voščim Fortitudom, Giarizole pa so nerodno zapravile priložnost, da bi dohitele Milčane, saj so remizirale s šibkim Tergestejem. Union je v nedeljo igral zelo slabo in je kloni Libertasu iz Trsta z visokim izidom. V prihodnjem kolu se bodo Brežani spoprijeli s Tergestejem. Tekma bo zanimiva in odprta. Union pa se bo pomeril s Cremaffejem. Menimo, da si bodo Podolnjerci, po slabi nedeljski tekmi, pomagali in odnesli iz igrišča vsaj točko.

IZIDI: Breg — Fortitudo 0:0, Giarizole — Tergeste 0:0, Union — Liberta Trst 1:5, CGS — Cremaffè 2:0, De Macori — Don Bosco 0.

PRIPHODNJE KOLO: Don Bosco — CGS, Cremaffè — Union, Tergeste — Breg, Fortitudo — De Macori, Libertas Trst — Giarizole.

LESTVICA: Fortitudo 19, Giarizole 18, CGS 16, Libertas Trst 13, Tergeste 11, Breg, Cremaffè, Union in De Macori 8, Don Bosco 0.

B skupina

V nedeljo so Zaule ponovno zmagale in so se tako še bolj oddaljile od drugega na lestvici, Triestine, ki je remizirala s šibkim Stockom. S to zmago so Zaule napravile velik korak naprej in je zelo verjetno, da bodo prve v tej skupini. Odprta in zanimiva pa je borba za drugo mesto, kjer je favorizirana Triestina. V nedeljo se bo Triestina pomerila z Opicino Supercaffè; tekma je zelo važna in odprta vsem izidom. Zaule pa bodo igrale proti Rosandri in bi morale osvojiti vs izkupiček.

IZIDI: Stock — Triestina 1:1, Domio — Libertas Rocol 0:1, Inter SS — Ponziana 3:1, Zaule — S. Giacomo 2:0, Opicina Supercaffè — Rosandra 1:2.

PRIPHODNJE KOLO: Rosandra — Zaule, S. Giacomo — Inter SS, Ponziana — Domio, Triestina — Opicina Supercaffè, Lib. Rocol — Stock.

LESTVICA: Zaule 20, Triestina 16, Opicina Supercaffè, Inter SS 15, Rosandra 13, Stock 10, Libertas Rocol 7, S. Giacomo, Ponziana 6, Domio 2.

ZACETNIKI

V prejšnjem kolu so najmlajši Brežani po dolgem času zopet zmagali, in sicer proti Zaulam, ter se povzpeli na sredino lestvice. Na vrhu se ni nič spremenilo, saj sta ekipi Giarizol in Esperie Pio XII odpravili Libertas Rocol, oziroma Rosandro. Prihodnjic se bodo naši začetniki pomerili s Fortitudom. Menimo, da bodo Brežani odnesli iz igrišča dragoceno točko.

IZIDI: Rosandra — Esperia Pio XII 0:4, Cremaffè — Tergeste 1:1, Ponziana — Soncini 0:1, Libertas Rocol — Giarizole 0:3, CGS — Muggesana 0:0, Zaule — Breg 0:1, Opicina Supercaffè — Fortitudo 1:2.

PRIPHODNJE KOLO: Fortitudo — Breg, Giarizole — CGS, Muggesana — Opicina Supercaffè, Soncini — Libertas Rocol, Tergeste — Ponziana, Esperia Pio XII — Cremaffè, Rosandra — Zaule.

LESTVICA: Esperia Pio XII 23, Giarizole 22, Soncini 18, Tergeste 16, Ponziana 13, Libertas Rocol 12, Opicina Supercaffè 10, Fortitudo 10, Breg, CGS, Rosandra 8, Muggesana 7, Zaule 6, Cremaffè 3.

Jolo

Jolo

ZENEVA, 29. — V Ženevi se je sestala mednarodna kolesarska zveza, ki je pripravila tekmovalni koledar za prihodnjo sezono in je med drugim razpravljal tudi o uvedbi mešanich dirk, kjer naj bi tekmovali istočasno profesionalci in amaterji. Od profesionalcev pa naj bi nastopili le tisti, ki nimajo tega statusa več kot dve leti in ki se niso udeležili nobene izmed velikih kolesarskih dirk.

RUGBY

L'AQUILA, 29. — V mednarodnem prijateljskem srečanju v Aquili je južnoafriško moštvo Natal University premagalo L'Aquilo s 13:3.

(Nadaljevanje sledi)

IZJAVA GRŠKEGA PREDSED. VLADE ANDRUCOPULOSA

Politična zmeda režima generalov

Vse stranke, od desnice do leve, menijo, da se je v Grčiji poslabšal politični položaj

ATENE, 29. — Novi grški vojaški režim je sprejel, kot osnovo svoje bodoče politike, politično usmeritev strmoglavljene predsednika grške republike Papadopoulosa do leta 1973. Novi grški režim trdi, da je letos Papadopoulos ustvaril politični režim z ustrezno ustavo, ki je »prototip nasilja».

To definicijo je podal novi grški predsednik vlade Adamatos Andrucopulos. Vse kaže, da bo Grčija o-

češjen pesimizem. Na splošno so, da generalski državni udar ni pripeljal do pomembnih političnih sprememb v Grčiji. To mnenje prevladuje tudi v desničarskih in sredinskih krogih grškega političnega življenja. Znanе politične osebnosti, ki pripadajo meščanskim krogom, pravijo, da je država spet zašla v brezizhoden položaj.

Politične stranke so pričakovale, da bo nova vlada povedala kaj stvarnega glede novih volitev, obnove svobode, združenja, tiska itd., toda Andrucopulos glede teh vprašanj ni povedal nič stvarnega. Medtem se je zvedelo, da oblasti ne izpuščajo več na svobodo študentov, ki so bili aretirani v dneh protestne akcije na atenskem političnem inštitutu. Vsaj sto študentov je še vedno v rokah vojaške policije.

Val slabega vremena je zajel ves peninski polotok. Iz vseh italijanskih mest poročajo o mrazu, dežju in snegu. Zaradi poredice je bil promet povsod otežčen. Vremenske razmere niso prizanesle niti ostalim državam Evrope, kot kaže gornja slika posneta v Bruslju

POŽAR V JAPONSKI VELEBLAGOVNICI V MESTU KUMAMOTO

Ogenj in dim v šestih nadstropjih: izgubilo življenje vsaj 99 ljudi

Panien beg v zgornja nadstropja in na teraso - Reševanje z vrvmi, gasilskimi napravami in helikopterji

KUMAMOTO (otok Kjušu — Japonska), 29. — Silen požar je skoraj popolnoma uničil veleblagovnico «Umatoto» od tretjega do osmega nadstropja. Policijske oblasti in gasilci menijo, da je izgubilo življenje vsaj 99 ljudi in da je bilo prav toliko ranjenih. Število žrtev se bo verjetno še zvišalo, ko bodo gasilci prodrli do vseh preloženih stavb, kjer je bila še pred desetimi urami temperatura zelo visoka (okoli 400 stopinj).

Požar je nastal v tretjem nadstropju veleblagovnice. V tistem trenutku je bilo v notranjosti poslopja okoli 900 ljudi. Skoraj štiri sto službenec (vseh skupaj jih je okoli 500) je bilo v višjih nadstropjih. Prav gotovo je prav med njimi precej žrtev.

Kje je nastal požar, se še ne ve. Pravijo, da so se zljubi pojavili na nekem stranskem stopnišču med drugim in tretjim nadstropjem, kjer je bila uskladiščena velika količina žrnice. Nekateri uradniki so opazili ogenj ter so ga skušali pogasiti, toda naklep se jim ni posrečil, ker se je požar bliskovito razširil ter naplnil vse prostore z dimom. Prestrašeni ljudje v zgornjih nadstropjih so odprli okna, da bi poklicali gasilce na pomoč, toda to je še poslabšalo položaj, ker se je ustvaril močan tok svežega zraka iz pritičja. Sledilo so trenutni neopisne panike. Ljudje so zbežali v zgornja nadstropja in na teraso. Mnogi so skakali z oken tudi s šeste nadstropja. Drugi so se spuščali navzdol po vrveh, ki so jih našli v veleblagovnici. Opazili so ženske z otroki na hrbtu, ki so se rešile na tak način.

Gasilci so prispeli na kraj požara sedem minut potem ko so se pojavili zljubi. Kljub uporabi najsoodobnejših tehničnih sredstev, se jim je posrečilo zadušiti požar šele po devetih urah napornega dela. Gasilci so pomagali reševati ljudi s terase, kamor se jih veliko zateklo. Danes je s po njih reševali tudi s helikopterji.

Kot smo dejali, se še ne ve, zakaj je izbruhnil požar. Gotovo je le, da se je razplamtel z veliko silo zaradi grmade tkanin iz sintetičnega materiala ter opreme iz plastike.

Zanimivo je, da so prav v tem razdobju opravljali razna dela, katerih namen je bil omejiti nevarnost požarov. Navadno je veleblagovnica ob četrtih zaprta. Danes je bila odprta zaradi bližnjih praznikov.

Izreden mraz v Bosni in Makedoniji

BEOGRAD, 29. — Nekateri kraje Jugoslavije, posebno Bosne in Makedonije, je danes zajel oster mraz. Zabeležene so bile za jesensko do-

bo nepričakovano nizke temperature. Na Solovski glavi se je živo srebro spustilo na —21, v drugih krajih Makedonije je temperatura nihala med —5 do —12 stopinj. Podobno je bilo tudi v Bosni. V Sarajevu je bilo —21 stopinj, v Bugojnu —19, v ostalih krajih Bosne in Hercegovine od —4 do —14 stopinj. Nagla ohladiitev je povzročila prometno zastoje v železniškem prometu na progi Knin — Bihać, kjer so na dveh mestih popokale tračnice zaradi česar je prišlo do velikih zamud vlakov.

Andrej Saharov namerava odpotovati v ZDA

MOSKVA, 29. — Sovjetski oporočnik Andrej Saharov je danes sporočil, da je začel zapleten birokratski postopek, da bi dobil potni list in izstopni vizum. V tej zvezi je poudaril, da namerava sprejeti ponudbo ameriškega vseeuščilca v Princetonu, ki ga je povabilo na 6-mesečni obisk v ZDA.

Saharov, ki je eden od »sočetov« sovjetske vodilne bombe, je prišel, da se ne namerava dokončno izseliti iz SZ: upa namreč, da mu bodo sovjetske oblasti ob povratku dale vstopni vizum. Oporočnikoma Valeriju Čalidzeju in Zoresu Medvedovu je namreč moskovska vlada odvzela državljanstvo, medtem ko sta bila na študijskem potovanju v tujini.

Pripadniki «Ordine Nuovo» tožili notranjega ministra

RIM, 29. — Odvetnik Mario Martignetti, ki zastopa Clementeja Grazianija enega od ustanoviteljev razpušene fašistične organizacije «Ordine nuovo», je danes prijavil soiščišča notranjega ministra Paola Emilia Tavianija. Kot smo poročali se je proces proti pripadnikom prevratniške organizacije zaključil pr i kratkim z obsojdo 29 obtožencev. Sodišče je nadalje izročilo notranjemu ministru prepis raz-

sodbe, da bi v skladu z določili zakona Scelba razpustil organizacijo.

Po mnenju odvetnika Martignettija naj bi minister Tavianij kršil določila omenjenega zakona, ker je razpustil organizacijo z ministrskimi dekretom, medtem ko naj bi moral zadevni ukrep odobriti ministrski svet. Martignetti trdi nadalje, da je Tavianij odredil razpustitev, ko je bil sodni postopek proti obtožencem še v teku, ker so ti takoj po prvi razsodbi vložili pritožbo.

Pripadniki fašistične prevratniške organizacije so tudi sporočili, da so zahtevali poseg zveznega tajništva evropskega sveta, češ da italijanska vlada ni spoštovala vseh njihovih človeških pravic.

PARIZ, 29. — Te dni se je v Parizu sestal upravni svet Mednarodnega združenja za proučevanje zavarovalnega gospodarstva, ki je znano tudi kot «Zenevsko združenje».

NA SINOČNJI ODDAJI POPULARNE TELEVIZIJSKE ODDAJE «RISCHIATUTTO»

Župan Giuseppe Puzzo predal žezlo mladi profesorici Beatrici Mariani

Puzzo je zapravil naslov prvaka v zadnjih minutah igre z napačnim odgovorom na podvojlino vprašanje

MILAN, 29. — Presenetljivi zaključek današnje oddaje «Rischiatutto»: kot pred dobrim mesecem Maria Luisa Migliari je tudi profesor Giuseppe Puzzo danes zgubil naslov prvaka popularne televizijske oddaje v zadnjih minutah igre. Spotaknil se je ob Ajshilovo tragedijo «Sedem v Tebah» in se poslovil od televizije s 14 milijoni in 420.000 lirami, sto tisoč lirami več kot prejšnji teden.

Naslov je osvojila profesorica Beatrice Mariani iz Umbrie, ki je bila na ničli, ker je zamenjala Giolittija s Crispijem, tretji tekmovalce, astrolog-poet-mesar iz Rola v Reggio Emiliji pa je bil »pod kapo«, ker so bila zanj vprašanja na panju predtr oreh. Po dodatnih vprašanjih (med drugim: ali je bil »pod kapo«) je bil tudi Mike ni dobro spomnjal pravilnika) je profesorica Mariani osvojila naslov (odgovorila je na tri vprašanja od petih), Giuseppe Puzzo pa ni niti poskušal popraviti z napake: živčna napetost ga je strla. Bongiorno kar ni mogel verjeti svojemu uspehu, ko ga je pravak polomil pri podvojljenem vprašanju. «Tu je

vađen predmet (zgodovino astrologije), ki je zelo pripraven za zabavo: vprašanja: «Kdo je revolucionarni Blik, ki se je rodil v Trevirju? Karl Marx, o tem ni dvoma», «Maocetung in Marlene Dietrich imata kaj skupnega? Zodiakalni znak, saj sta oba Kozoroga». Poleg tega pa je bil mesar iz Rola svojevrsten človek, ki je stresal vice kar iz rokava. Zgubil je in zgubila je tudi oddaja «Rischiatutto», ki je ob simpatičnega plešastega orjaka.

Nova privrkinja Beatrice Mariani se je rodila pred 29 leti v vasi Pale di Foligno. Diplomirala je na fakulteti za literaturo in filozofijo in sedaj poučuje v Nuoru. Njena največja želja pa je, da bi jo prestemili v Umbrijo, kjer ima staro mater Lucio.

Današnja oddaja «Rischiatutto» je bila brez dvoma v skladu z vladnimi varčevalnimi ukrepi: zeton za sto tisoč lir vsakemu tekmovalcu. Prihodnji četrtke se bo oddaja začela pol ure prej (med 21.00 in 21.15), tudi v skladu z vladniki ukrepi za varčevanje energije.

V FILMSKIH KROŽKIH

Kinoforum Valmaura

V Trstu je nekaj kinoforumov, ki se vključujejo v kulturno dejavnost nekaterih župnij: kinoforumi «Franciscanum», «Campi Elisii» itd. Današnji bo začel sezono kinoforum «Valmaura», ki predvaja filme v mladinskem domu v Ul. S. Pantaleone 24 in ki je z razliko od drugih sezona na 16 mm spored, a prav zato nudi več možnosti, da gledalci f.i.m.e. ki ne krožijo več v kinematografiji.

Danes, v petek 30. t.m. bo na sporedu Bergmannov film «Sorrisi di una notte d'estate», sledili bodo Beckerjev «Il buco Enrico» «Una vampata di violenza» (scenarij obeh je napisal Jose Giovanni) in Levjev «Da New York mafia uccide».

S.G.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DELO DEŽELNEGA ODBORA

Določeni novi posegi v prid civilnim invalidom

Višji prispevek za «Vipavsko cesto»

Na svoji redni tedenski seji je deželni odbor sprejel nekaj novih ukrepov na področju družbenih dejavnosti. Odbor je namreč nakazal nadaljnjih 122 milijonov lir v sklad, iz katerega se izplačuje dodatni mesečni prispevek v višini 10.000 lir (trinajskrat na leto) civilnim invalidom iz Furlanije — Julijske krajine, ki prejemajo sicer redno državno invalidnino. Nadaljnjih 25 milijonov je deželni odbor nakazal za izplačilo istega dodatnega prispevka deželanom, ki so vložili ustrežno prošnjo za zamudo. Prispevek izplačujejo občinske podporne ustanove, ki so doslej prejele v ta namen 850 milijonov lir deželnega prispevka.

Odbor je nadalje sprejel predlog odbornika za industrijo in trgovino Stopperja o priznanju nadaljnjega prispevka v višini 21 milijonov 600 tisoč lir Konzorciju za industrijski razvoj v Trzinu. Sredstva bodo uporabili za pripravo zemljišča, na katerem bo vzrasla nova tovarna «Laminati Lisert».

Odbor je končno sprejel predlog odbornika za turizem Devetaga in povečal deželni prispevek za popravilo «vipavske» turistične ceste v občini Repentabor na 20 milijonov 750 tisoč lir.

Počitniško središče v Drogu do leta 1975

Na sedežu deželnega odbornišstva za turizem v Trstu se je odbornik Devetag včeraj sešel s predstavniki turističnih ustanov in krajevskih prav, ki se ukvarjajo z gradnjo počitniškega središča za delavce iz Furlanije — Julijske krajine v kraju Drogne. Na sestanku so obravnavali vprašanja, ki jih bo treba rešiti v najkrajšem času in med katerimi so: zlasti razstavitev potrebnih zemljišč, priprava sporazuma med ustanovami, ki bodo upravljale središče, speljava 125 km dolge dovodne ceste, ureditev vodovoda ter elektrifikacijo in telefonske napeljave. Strokovnjaki računajo, da bo turistični center, ki bo stal okoli 3 milijarde lir in za katerega bo prispevala večina del potrebnih denarnih sredstev dežela, lahko sprejel prve skupine delavcev oziroma mladincev v poletni sezoni 1975. leta.

Turistično središče bo razporejeno z 900 ležišči. Poleg deželne uprave bodo potrebna finančna sredstva prispevali Medobčinski konzorcij nižnje Furlanije, organizacija Enars-Acli in združenje Eila. Središče naj bi služilo predvsem za počitnice deželnih delavcev in njihovih družin, v zimskih mesecih pa tudi za počitnice mladih smučarjev. Poleg tega bo središče razpolagalo s posebnimi prostori za seminarje in kongrese. Središče bodo vodile občinska uprava Forni di Sotto, ki bo zastonj pala tudi deželno upravo, medobčinski konzorcij «Colonia Montana» pri katerem sodelujejo štiri bližnje občine ter organizacije Enars-Acli, Eila, Cgil-Eili in Cisl-Etsi.

V sredo pri Sv. Jakobu

Odprta nova trgovina s športnimi predmeti

V sredo so pri Sv. Jakobu odprli novo trgovino s športnimi artikli. Trgovina «Velik sport» je namreč razširila svoje prostore, oziroma odprla podružnico na Pončanski cesti, nasproti sedanje trgovine.

Nova trgovina meri 120 kv m površine. V njej je razstavljeno mnogo

V ponedeljek seja pokrajinskega sveta

Pod predsedstvom odbornika Foschia so načelniki skupin pokrajinskega sveta soglasno sklenili, da se bodo seje pokrajinskega sveta posvečene razpravi o proračunu pričelev v ponedeljek 10. decembra ob 9. uri in da se bodo nadaljevale 11. in 12. decembra. Pokrajinski svet bo končal z delom najkasneje ob 17.30.

Komisije pokrajinskega sveta pa bodo še nadalje zasedale, kot so doslej, in torej od 12. do 14. ure.

Vztrajni mestni redar je ujel voznika po dolgem zasledovanju

Za 67-letno Alice Iahel vd. Piacurich iz Ul. 25. aprila v Trzinu se je obisk v našem mestu pravi slab končal, saj so jo zaprli v samico na kvesturi in jo prijavili sodnim oblastem zaradi upora in žalitve javnega funkcionarja. Vse se je pričelo pred večer, ko je Piacuricheva parkirala svoj fiat 600 na prepovedanem mestu na Goldonijevem trgu. Mestni redar Sergio Zucca se je čez nekaj minut približal avtomobilu in začel vpisovati globo. Tedaj pa je Piacuricheva urno stopila v avto in odpeljala.

Redar Zucca pa ni popustil. Peš ji je sledil in jo dohitel v Ul. Genova, kjer ji je velel, naj mu izroči dokumente. Zenska pa je pritisnila na plin in poglajala vozilo, tako da je moral Zucca urno odskočiti, da se je umaknil. Spet jo je dohitel na Tommasinovem trgu, kjer se je zenska ustavila, saj sta ji dva avta zapirala pot. Redar je prosil voznika naj se ne umaketa, kajti za tem je poklical avto mestnih redarjev. Kljub temu zenska ni hotela izročiti dokumentov, nasprotno, tako se je razburila, da so poklicali Rdeči križ in jo odpeljali na pregled v bolnišnico. Ugotovili so, ji rahlo psihično krivo, nato pa so jo odpeljali na lvesturo, kjer so zamski posvsem pustili živel, da se je spravila se na agente, zato so jo aretirali in zaprli v samico.

DVA MLADA ZVODNIKA

Obsojena na 16 let ječe zaradi roparskega napada

Za zaprtimi vrati del razprave o «ropu» treh mladih Goričanov

Tržaško porotno sodišče se je včeraj ukvarjalo z roparskim napadom dveh mladih zvodnikov, 23-letnega Antona Skandoviča z Reke in odsodnega Kerima Muharemoviča iz Banjaluke.

Obtožena sta bila, da sta pred meseci, v Ulici Trento, vdrli v stanovanje Parideja Jordana, ga napadla in mu izmislila milijon lir, dva čeka po 200 tisoč lir, uro znanke «omega» in nekaj drugih dragocenosti. Pri tem se je med njima in Jordanom razvnela prava bitka, da se je slednji, ranjen, moral zateči po zdravniško pomoč.

Za železnimi rešetkami kletke v dvorani porotnega sodišča je sam Skandovič, njegov pajdaš pa je baje zaprt v nekem jugoslovanskem zaporu. Sodilj so mu v odsotnosti.

Jasno je, da se je skušal mladi ropar braniti tako, da je vso krivdo zvrzval na odsodnega pajdaša. Teko je sodnikom zatrjeval, da si je napad izmislil Kerim, medtem ko naj bi sam bil prepričan, da bosta v stanovanju le nekaj ukra-

dla. Kraja je, vsekakor, manjši zločin. Denar in dragocenosti naj bi Jordanu vzel pajdaš, pri izhodu pa naj bi mu stisnil v žep deset tisoč lir, kot nagrado. Nič več...

Iz pričevanj, predvsem pa iz preskave, izhaja, da sta Skandovič in pajdaš živela v Trstu na preveč pošten način. Skandovič je razpolagal z večjimi količinami denarja (od 15 do 20 tisoč lir dnevno), ki mu jih je prinašala mlada žena, katero je prislil, da je opravljala najstarejši posel na svetu. S tem si je Skandovič nakopal še obtožbo izkoriščanja prostištice lastne žene, česar mu porota ni oprostila.

Javni tožilec je za Skandoviča zahteval kazen 16 let in 5 mesecev zaporne kazni in plačilo 700 tisoč lir globe. Za drugega roparja, Kerima Muharemoviča, pa je predlagal 9 let in 4 mesece ječe ter plačilo 300 tisoč lir globe.

Porotniki (predsednik dr. Egone Corsi) so Skandoviča obsodili na 8 let ječe in pol milijona lir denarne kazni, Muharemoviča pa — v odsotnosti — na prav tako 8 let ječe in 600 tisoč lir denarne kazni. Po golem naključju je Skandovičeva krzen nekoliko nižja, to pa zato, ker mu je sodni zbor priznal olajševalne okoliščine (kar mu, v primeru ropja, znani za eno tretjino), niso pa mu oprostili izkoriščanja prostitucije lastne žene. Muharemovič pa, zaradi odsotnosti, niso priznali nobenih olajševalnih okoliščin, zaradi česar bi — samo zaradi ropja — moral odsedeti osem let. Seveda, če ga bodo italijanski sodni organi imeli v svojih rokah.

Porotno sodišče se je nato ukvarjalo s primerom treh mladih Goričanov, ki so bili obtoženi ropja zato, ker so vzeli 5000 lir nekemu starejšemu moškemu. Ta jim je namreč predlagal «intimen sestanek». Zaradi nekaterih podrobnosti med zasliševanjem «prizadelega», je sodnik dr. Corsi ukazal, naj poteka razprava za zaprtimi vrati.

Verjetno bo ob vid Nesreča mladega vojaka v oklepem vozilu M 113

Žrtev neobičajne nezgode je postal včeraj dopoldne 23-letni vojak Michele Nicastro, ki služi vojaški rok v oddelku «Piemonte cavalieri» Nicastro se je peljal po gmaglini pri Banih z oklepim vozilom vrste M 113. Ko je težko vozilo nekoliko poskočilo, je vojak udaril v obrazov ob steno in si hudo poškodoval oko. V okoliščnem oddelku glavne bolnišnice so si zdravniki pridržali prognozo za do- no oko, na katerem bo mladi vojak po vsej verjetnosti oslepel.

stala tudi v bodoče republika, čeprav se še ne ve, kaj nameravajo ukrepati grški generali, ki so sedaj na oblasti. Gotovo je, da je nova vladavina razveljavila vse ustavne ustavne listino, ki jo ni omogočila grškemu narodu, «da bo edini in edinstveni vir oblasti. Novi oblastniki svedča niso pojasnili, kako bodo izvajali te svoje zamisli. Ostajajo še vedno odprta vprašanja, če bo Grčija še vedno republika, če bo mogoče spet prišlo do restavracije monarhije itd. Andrucopulos je izjavil med drugim, da bo režim generalov pripeljal Grčijo do političnih volitev na katerih naj bi sodelovale glavne stranke. To pa se bo zgodilo šele tedaj, ko bodo državljani »zreli».

Andrucopulosove izjave so povzročile v grških političnih krogih pre-

NENAVADNA NEZGODA AMERIŠKEGA FIZIKA

Znanstvenik, vir rentgenskih žarkov

Okužil se je z radioaktivnim plutonijem in zato izžareva žarke X

LOS ANGELES, 29. — Neki ameriški znanstvenik zahteva milijon dolarjev (okrog 600 milijonov lir) odškodnine od ameriške zvezne vlade, ker je po zastupitvi z jedrskim žarčenjem postal »živeča naprava za proizvajanje rentgenskih žarkov». Sedaj je na pregledu v neki losangelski bolnišnici, da bi zdravniki ugotovili stopnjo zastupitve. Kaže pa, vsaj tako trdi znanstvenikov odvetnik, da

fizik ni nevaren drugim ljudem. Saul Bramt, zastupljeni znanstvenik, je sprožil sodni postopek, da bi dobil odškodnino od ameriške vlade. V utemeljitvi svoje tožbe poudarja, da je bil 21. julija 1971 žrtev nesreče v laboratoriju komisije za jedrsko energijo v Los Alamosu, istem laboratoriju, kjer so pred več kot 30 leti pripravili prvo atomsko bombo. Med svojim rednim delom je bil

znanstvenik izpostavljen radioaktivnemu žarčenju. Radioaktivni delci plutonijevega dioksida so prišli v njegov prsi kot in od tedaj izžarevajo rentgenske žarke. Prof. Bramt je postal tako »živeča in samohodna naprava za proizvajanje rentgenskih žarkov, kot trdi njegov odvetnik Leo Folfand. Znanstveniki trdi nadalje, da so njegovi žirvi popustili, odkar se je »najedel« radioaktivnega

plutonija. Kaže pa, da žarčenje ni nečelo njegovih notranjih organov, saj znanstvenik lahko redno dela pri letalski industriji v Kaliforniji.

Prof. Bramt je poudaril, da je bil žrtev okvare na »topli celici«. Gre za poseben prostor s prozornimi, čeprav zavarovanimi stenami, skozi katere lahko fiziki opazujejo proces jedrskih reakcij.